

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قله بود.»
مقام معظم رهبری

عصر جمعه
۱۴۰۲/۱۲/۰۴

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره های دکتری (نیمه متمرکز) - سال ۱۴۰۳

الهیات و معارف اسلامی (کد ۳۱۲۹)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۲۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی	۲۰	۱	۲۰
۲	علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۵۰	۲۱	۷۰
۳	فقه - اصول	۵۰	۷۱	۱۲۰
۴	ادیان و عرفان	۵۰	۱۲۱	۱۷۰
۵	تاریخ و تمدن ملل اسلامی	۵۰	۱۷۱	۲۲۰
۶	فلسفه - کلام اسلامی - منطق	۵۰	۲۲۱	۲۷۰
۷	دروس ویژه اهل سنت (فقه - اصول)	۵۰	۲۷۱	۳۲۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخنامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عربی:

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۸-۱)

۱- ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾:

- (۱) همانا ما قرآن را به زبان عربی نازل کردیم تا شاید تعقل ورزید!
- (۲) قطعاً ما قرآنی را به زبان عربی فرو فرستادیم تا شاید اندیشه کنید!
- (۳) همانا ما آن قرآن را به عربی فرو فرستادیم باشد که اندیشه ورزید!
- (۴) قطعاً ما آن را به صورت قرآنی عربی نازل کردیم باشد که تعقل کنید!

۲- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) قال أبو جهل: سيعلم غداً من المقتول منّا إذا التقينا؛ وارتحل قريش حين أصبحت؛: ابوجهل گفت: فردا که با هم روبرو می‌شویم معلوم خواهد شد چه کسی از ما کشته خواهد شد؛ و قریشیان چون به صبح اندر شدند راهی گشتند؛
- (۲) فلما رآهم رسول الله (ص) تصوّب من الكثيب، قال: اللهم هذه قريش قد أقبلت بخيلائها و فخرها؛ و رسول الله (ص) چون آنها را دید که از تپه شنی سرازیر شده‌اند، گفت: خداوند! این قریش است که با تکبر و غرور خود بسوی ما روی آورده‌اند؛
- (۳) تُحَادُّكَ وَ تَكْذِبُ رَسُولُكَ! اللَّهُمَّ فَانصِرْكَ الَّذِي وَعَدْتَنِي! اللَّهُمَّ فَأَجْنِهِمُ الْغَدَاةَ؛: تا با تو ضدیت کنند و رسول تو را تکذیب نمایند! خدایا نصرتی را که به من وعده دادی برسان! بار الها سپیده دم فردا آنها را هلاک کن؛
- (۴) و رأى عتبة بن ربيعة في القوم على جمل أحمر، فقال: إن يكن عند أحد من القوم خير فعند صاحب الجمل الأحمر، إن يطيعوه يرشدوا!! و عتبة بن ربيعة قومی را دید که بر شتری قرمز رنگ سوار هستند و گفت: اگر فردی از این قوم را خیری در بر باشد نزد صاحب این شتر قرمز رنگ است که اگر اطاعت او را کنند به صراط مستقیم هدایت خواهند شد!

۳- عین الصحیح: « يجب اعتبار عصر حکم المسلمين في إسبانيا أكثر عصور تلك المنطقة ازدهاراً من الناحية الثقافية، فالعلوم المختلفة التي كانت قد نفذت من الشرق الإسلامي إلى إسبانيا كانت بلغت مرحلة من الازدهار يقل نظيرها! »:

- (۱) دوران حکمرانی مسلمین در اسپانیا را از لحاظ فرهنگی باید درخشانترین دوران تاریخ آن سرزمین بحساب آورد، علوم مختلف که از شرق اسلامی به اسپانیا راه یافته بود در آنجا به مرحله‌ای کم‌نظیر از شکوفائی رسیده بود!
- (۲) دوره فرمانروائی مسلمانان را در اسپانیا می‌توان از لحاظ فرهنگی درخشانتر از سایر عصور در آن سرزمین دانست، علوم گوناگون که از شرق اسلامی به این سرزمین راه یافته بود به مرحله‌ای بی‌نظیر از درخشش رسیده بود!
- (۳) روزگار فرمانروائی مسلمین در اسپانیا را باید از نظر فرهنگی درخشانترین دوره تاریخ آن سرزمین بحساب آورد، دانشهای گوناگون از مشرق اسلامی به سرزمین اسپانیا راه یافته بود و به موقعیتی کم‌نظیر از شکوفائی رسیده بود!
- (۴) عصر حکمرانی مسلمانان را در اسپانیا می‌توان درخشانترین عصر فرهنگی آن سرزمین بشمار آورد، دانشهای مختلف که از مشرق اسلامی به اسپانیا روی آورده بود در این سرزمین به موقعیتی بی‌نظیر در شکوفائی دست یافته بود!

۴- « و فيك إذا جنى الجاني أناة تُظنَّ كرامةً، و هي احتقار! »:

- (۱) جنایتکار چون جنایت کند، تو را چنان حلم و بردباری خواهد بود که آن را تکریم پندارند، حال آنکه تحقیر است!
- (۲) چون جنایتکاری جنایت کند، آن چنان بردباری و حلمی نشان می‌دهی که آن را کرامت پندارند، درحالی‌که عین خواری است!
- (۳) چون جانی در مورد تو جنایتی کند، چنان بردباری و حلم خواهی داشت که پندارند قصد اکرام او را داری، درحالی‌که فقط خوار کردن است!
- (۴) جانی وقتی جنایتی در حق تو می‌کند، آن چنان حلم و بردباری از خود نشان می‌دهی که پنداری قصد تکریم او را داری، و حال اینکه نهایت تحقیر است!

۵- « لا تلهيكَ دنيا طالما لعبت بالنَّاس قبلَكَ أيما لعب! »:

- (۱) نباید تو را به خود سرگرم کند دنیائی که مردمان بسیاری را قبل از تو به بازی گرفته است!
- (۲) مبادا تو را به خود سرگرم کند دنیائی که پیش از تو مردم را بسا بازیها داده است!
- (۳) زنده‌ار از اینکه به دنیائی پردازی که بسا قبل از تو مردمانی را سرگرم کرده و بازی داده است!
- (۴) برحذر باش از اینکه دنیا تو را به خود مشغول کند که بسا مردمی که قبل از تو با آنها بازیها کرده است!

۶- عین البيت الذي يشير إلى سنن تناول الطَّعام:

- (۱) و أغدو على القوت الزهيد، كما غدا
- (۲) و لست بمهيافٍ، يُعشِّي سَوامه
- (۳) و إن مُدَّت الأيدي إلى الزاد، لم أكن
- (۴) و لولا اجتنابُ الدَّام، لم يُلفَ مشربٌ
- أزلُّ تهاداه التَّنائفُ، أطحلُّ!
- مُجدَّةٌ سُقْبائُها، و هي بُهَلُّ!
- بأعجلهم، إذ أجشعُ القومُ أعجلُّ!
- يُعاش به، إلا لَدَيَّ، و مأكَلُّ!

۷- «لَوْلا اقْتِرَابُ الْوَقْتِ، عَنْ قَدَرٍ، لَمَّا فَتُحِتْ، عَلَى حَالٍ، لِأَحْمَدَ خَيْرًا!». عَيْنُ الْغَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ الْمَطْوِيِّ فِي الْبَيْتِ:

- (۱) ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا﴾
- (۲) ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ شَيْئًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾
- (۳) ﴿وَ مَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى﴾
- (۴) ﴿وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا﴾

۸- «هنوز دهان باز نکرده بود که پشیمان گشت و بیهوش شد و در اغما فرو رفت!». عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) بمجرد أن فتح فمه ندم و غشى و أغمي فيه!
- (۲) ما كاد يفتح فاه حتى سقط في يده و غشى و أغمي عليه!
- (۳) لم يكد أن فتح فوه حتى سقط في يده و أغشى و غمي عليه!
- (۴) بمجرد أن فتح فمه استولى عليه الندم و الغش و أغمي عليه!

■ ■ عَيْنُ الْجَوَابِ الْمُنَاسِبِ عَنِ التَّشْكِيلِ (۹ و ۱۰)

۹- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) أَلَا وَ إِنَّ هَذِهِ الدُّنْيَا الَّتِي أَصْبَحْتُمْ تَتَمَنَّوْنَهَا وَ تَرْغَبُونَ فِيهَا ... لَيْسَتْ بِدَارِكُمْ؛
- (۲) وَ لَا مَنَزِلُكُمْ الَّذِي خَلَقْتُمْ لَهُ وَ لَا الَّذِي دُعِيتُمْ إِلَيْهِ؛
- (۳) أَلَا وَ إِنَّهَا لَيْسَتْ بِبَاقِيَةٍ لَكُمْ وَ لَا تَبْقَوْنَ عَلَيْهَا، وَ هِيَ وَ إِنَّ غَرَّتْكُمْ مِنْهَا؛
- (۴) فَقَدْ حَذَرْتُمْ شَرَّهَا، فَدَعُوا غُرُورَهَا لِتَحْذِيرِهَا وَ أَطْمَاعَهَا لِتَخْوِيفِهَا!

۱۰- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) إِنَّ الْعَالَمَ بِمَا فِيهِ مِنَ الْأَجْسَامِ عَلَى ثَلَاثَةِ أَنْحَاءٍ: مُتَّفِقٍ وَ مُخْتَلَفٍ وَ مُتَضَادٍّ؛
- (۲) وَ كُلُّهَا فِي جُمْلَةِ الْقَوْلِ جَمَادٍ وَ نَامٍ. وَ كَانَ حَقِيقَةُ الْقَوْلِ فِي الْأَجْسَامِ؛
- (۳) مِنْ هَذِهِ الْقِسْمَةِ أَنْ يُقَالَ: نَامٌ وَ غَيْرَ نَامٍ. وَ لَوْ أَنَّ الْحُكَمَاءَ وَضَعُوا لِكُلِّ مَا لَيْسَ؛
- (۴) بِنَامٍ اسْمًا كَمَا وَضَعُوا لِلنَّامِيِّ اسْمًا لَا تَبْعُنَا أَثَرَهُمْ وَ إِنَّمَا نَنْتَهِي إِلَى حَيْثُ انْتَهَوْا!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ عَنِ الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۱-۱۳)

۱۱- «يعجبني رجال العلم و لاسيما العامل منهم بعلمه!»:

- (۱) سي: اسم بمنزلة «مثل» وزنًا و معنًى، تنثيته «سيان» التي نستغني بها عن الإضافة و عن تنثية «سواء»
- (۲) سي: اسم «لا» النافية للجنس و مضاف و معرب و منصوب، و عندئذ «ما» موصول عام و مجرور بالإضافة
- (۳) العامل: مستثنى متصل و مجرور بالإضافة و عندئذ «ما» حرف زائدة؛ أو منصوب على أنه تمييز و عندئذ «ما» حرف زائدة و كافة
- (۴) الواو: حرف اعتراض أو استئناف أو عطف أو حالية، و الجملة بعدها تكون اعتراضية أو استئنافية أو معطوفة أو حالية

١٢- « يا رَبِّ لا تَسْلُبْنِي حُبَّهَا أَبَدًا و يَرْحَمِ اللهُ عَبْدًا قَالَ: آمِينَا! »:

(١) تسلبن: فعل مضارع - مجرد ثلاثي - متعدّد / فعل مبني على الفتح لاتصاله بنون التوكيد، فاعله ضمير «أنت» المستتر فيه وجوبًا

(٢) أَبَدًا: اسم - مفرد مذكر / ظرف أو مفعول فيه لاستغراق المستقبل و منصوب، و منون دائمًا و يستعمل مع النفي و مع الإثبات

(٣) آمينا: اسم فعل مرتجل بمعنى الأمر - مبني على الفتح (و الألف للإطلاق) / اسم فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازًا

(٤) رَبِّ: مفرد مذكر - معرّف بالإضافة - معرب / منادى مضاف و منصوب بفتحة مقدّرة، و المضاف إليه ضمير الياء المحذوف جوازًا

١٣- « جَزَى اللهُ عَنِّي، و الجزاءُ بفضله ربيعةٌ خيرًا، ما أعفَّ و أكرما »:

(١) الجزاء: اسم جامد و مصدر، مبتدأ و مرفوع و خبره شبه الجملة «بفضل» و الجملة اسمية و اعتراضية

(٢) أعفَّ: فعل جامد للتعجب، صحيح و مضاعف (إدغامه جائز)، و المتعجب منه محذوف لدلالة الدليل عليه، أي ما عفاها و أكرمها

(٣) جَزَى: فعل ماضٍ، معتل و ناقص (علاله بالقلب)، متعدّد إلى مفعولين ليس أصلهما مبتدأ و خبرًا، و هما «ربيعة، خيرًا»

(٤) أكرما: فعل جامد على وزن الماضي لإظهار التعجب، متعدّد، و فاعله الضمير المستتر فيه وجوبًا على خلاف الأصل تقديره «هو» و مرجعه «ما»

■ ■ عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٤-٢٠)

١٤- عَيِّنِ «ذَا» لَيْسَ اسْمُ مَوْصُولٍ:

(١) من ذا عندك. (٢) من ذا الرجل. (٣) من ذا زارك. (٤) من ذا في الدار.

١٥- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي النِّسْبَةِ:

(١) بديهة: بدهي (٢) متاجر: متجري (٣) غزّة: غزّي (٤) ري: رازي

١٦- عَيِّنِ الْوَاوَ لَا يَصِحُّ أَنْ تَكُونَ عَاطِفَةً:

(١) لقد أسكن الله آدم نفسه و زوجته في الجنّة و أمرهما ألا يتبعّا الشيطان!

(٢) لو تكون نظرتك إلى الدنيا متشائمة، إذن ما لي و تحريضك عليها!

(٣) كانت مريم و صديقتها غارقتين في مطالعة دروسها!

(٤) فليتنكّر الإنسان و لا ينسأ أبدًا أنّه هو و عمله!

۱۷- عین الصحیح (الشرط و القسم):

- (۱) إن تفارقني، و حياتك لتتعرَّرنَ موارد عيشي!
- (۲) أخوك و الله إن ينصبَّ على العلم يحررُ شهرة بعيدة!
- (۳) إن تُسْعفاني في مرضي، و نفسي تلقيا مِنِّي ما يروقكما!
- (۴) و أبيك إن قمت بهذه المساعي المحموده، تلهج الألسنة بذكرك!

۱۸- عین الخطأ:

- (۱) طالعت ثمانی عشرة مقالة و لم تعجبني منها إلا المقالة الثانية عشرة!
- (۲) أطلعت السبع مقالات و خمسة الشروح التي دفعتها لك!
- (۳) هل أعجبك السبعة الكتب التي اخترتها لك للمطالعة!
- (۴) عندما دخلت الخمس عشرة طالبة الصف رحبت بهن!

۱۹- عین الخطأ:

- (۱) علَّمته درساً لن ينساه!
 - (۲) علَّمتني درساً لن أنساه!
 - (۳) رأيتني قادراً على إنجاز هذا العمل!
 - (۴) رأيت نفسي قادرةً على القيام بهذا العمل!
- ۲۰- عین الحال الغير المؤولة إلى المشتق:

- (۱) اقترب للناس العام الجديد و هم يدخلون الأسواق فرداً فرداً.
- (۲) بحثت الشارع عن محفظتي التي فقدتها شبراً شبراً و لم أجدها!
- (۳) يا طفلي؛ وجهك الجميل يبدو قمرًا كلما تبسّمين، فيملأ قلبي شوقاً!
- (۴) إنّ أصحاب ثمود كانوا ينحتون الجبال بيوتاً فهم كانوا ذوي قوّة و جلال.

علوم قرآنی - تفسیر - حدیث:

۲۱- فعل «كان» در آیه شریفه ﴿و كان الله عليمًا حكيمًا﴾، به چه معنی است؟

- (۱) بمعنی الحال
- (۲) بمعنی صار
- (۳) الأزل و الأبد
- (۴) المضي المقطع

۲۲- در کدام آیه شریفه، «إيجاز تقدير» به کار رفته است؟

- (۱) ﴿قل هو الله احد﴾
- (۲) ﴿ان الله يأمر بالعدل و الاحسان﴾
- (۳) ﴿انه من سليمان ... و أتونی مسلمين﴾
- (۴) ﴿فمن جاءه موعظة من ربّه فانتهى فله ما سلف﴾

۲۳- کدام مورد درباره آیه شریفه ﴿لا يأتيه الباطل من بين يديه و لا من خلفه﴾ نادرست است؟

- (۱) الآية دالة على تنزيه القرآن عن التحريف
- (۲) الآية دالة على انه ليس في إخباره باطل
- (۳) المراد لا يأتيه الباطل من قبل التوراة و الانجيل و لا يأتيه من بعده كتاب
- (۴) المراد من الآية صيانة الكتاب من التناقض في احكامه و نفى الكذب عن اخباره

۲۴- معنای امر در آیه شریفه ﴿قل تمتّعوا بكفرکم﴾ چیست؟

- (۱) ارشاد
- (۲) امتنان
- (۳) انذار
- (۴) تهدید

- ۲۵- در آیه شریفه ﴿و اللیل اذا عسعس﴾ کدام قسم منطوق مشاهده می شود؟
(۱) تأویل (۲) ظاهر (۳) مشترک (۴) نص
- ۲۶- کدام مورد، درباره لفظ «رسولاً»، در آیه شریفه زیر درست است؟
﴿قد انزل الله الیکم ذکراً رسولاً یتلوا علیکم آیات الله﴾
(۱) بدل از «ذکراً» (۲) مفعول به برای فعل مقدر
(۳) عطف بیان برای «ذکراً» (۴) مفعول به دوم برای فعل «انزل»
- ۲۷- به عقیده صاحب کتاب البیان، مقصود از تأویل و تنزیل در حدیث زیر چیست؟
«أتی بالکتاب کمالاً مشتملاً علی التأویل و التنزیل»
(۱) التأویل ما کان خفیاً و التنزیل کل ما نزل (۲) التأویل عاقبة الامر و التنزیل القرآن
(۳) التأویل ما یعرفه الراسخون فی العلم و التنزیل القرآن (۴) التأویل ما یرجع الیه الکلام و التنزیل کل ما نزل
- ۲۸- کدام مورد درباره معنی برهان «صرفه»، نادرست است؟
(۱) ان بعض الناس تصدوا لمعارضة القرآن و لم یصرفهم الله تعالی
(۲) ان الناس قادرون علی أن یأتوا بمثل القرآن و لكن الله صرفهم
(۳) لو کان اعجاز القرآن بالصرف لوجد فی کلام العرب السابقین مثله
(۴) ان الله قادر علی ان یقدر بشراً علی أن یأتی بمثل القرآن و لكنه تعالی صرف هذه القدرة من البشر
- ۲۹- در کدام مورد، لفظ مجاز به کار نرفته است؟
(۱) ام یحسدون الناس (۲) ان الانسان لفی خسر
(۳) ثم افیضوا من حیث افاض الناس (۴) فنادته الملائكة و هو قائم یصلی فی المحراب
- ۳۰- صیغه عام در آیه شریفه ﴿و انزلنا من السماء ماء طهوراً﴾ چیست؟
(۱) اسم جنس مضاف (۲) اسم جنس مؤخر
(۳) نکره در سیاق وصف (۴) نکره در سیاق امتنان
- ۳۱- در کدام مورد، لفظ «لیل» به معنای «مدة مغیب الشمس» نیست؟
(۱) قال آیتک الا تکلم الناس ثلاث لیل سوياً (۲) یتلون آیات الله آناء اللیل و هم یمجدون
(۳) سبع لیل و ثمانية ايام حسوماً (۴) و اللیل اذا یغشی
- ۳۲- مشهورترین اقوال در تعریف آیات مکی کدام است؟
(۱) أن المکی ما نزل بمكة (۲) أن المکی ما نزل قبل الهجرة
(۳) أن المکی ما نزل بمكة و ضواحيها (۴) أن المکی ما وقع خطاباً لأهل مكة
- ۳۳- امام ابوالحسن (ع) در حدیث مشابیهت معجزه انبیا با علوم و فنون زمانه، چه ویژگی هایی برای قرآن کریم ذکر فرموده است؟
(۱) بلاغت و خطبه و شعر (۲) خطبه و موعظه و حکمت
(۳) فصاحت و بلاغت و حکمت (۴) فصاحت و بلاغت و شعر
- ۳۴- کدام مورد، نادرست است؟
(۱) تئودور نولد، لفظ قرآن را به معنی «تبلیغ کردن» می داند.
(۲) قرآء (م ۲۰۷)، قرآن را مشتق از قرینه و قرائن می داند.
(۳) زجاج (م ۳۱۱)، قرآن را مشتق از «قرء» به معنی جمع می داند.
(۴) رژی بلاشر، قرآن را مشتق از «قرن» می داند؛ مانند شطن و شیطان.

- ۳۵- براساس روایت ابن عباس، آخرین آیه‌ای که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، کدام است؟
 (۱) ﴿اليوم اكملت لكم دينكم﴾
 (۲) ﴿و اتقوا يوماً ترجعون فيه الى الله﴾
 (۳) ﴿يستفتونك قل الله يفتيكم في الكلاله﴾
 (۴) ﴿يا ايها الذين امنوا اتقوا الله و ذروا ما بقى من الربا﴾
- ۳۶- کدام مورد در معنای «اعجاز»، نادرست است؟
 (۱) اعجز في الكلام: لشغ و ثقل اللسان بالكلام
 (۲) اعجز في الكلام: ادى معانيه بابلغ الاساليب
 (۳) اعجزه: صيره او وجده عاجزاً
 (۴) اعجزه الشيء: فاته و لم يقدر عليه
- ۳۷- ابن جزری کدام مورد را از ضوابط قرائت معتبر بر نمی‌شمرد؟
 (۱) متواتر بودن قرائت
 (۲) صحت اسناد قرائت به قرأء
 (۳) موافقت با قواعد و دستور زبان عربی
 (۴) هماهنگی و موافقت با رسم الخط مصاحف عثمانی
- ۳۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، از آیه شریفه ﴿شهد الله انه لا اله الا هو و الملائكة و اولوا العلم قائماً بالقسط لا اله الا هو العزيز الحكيم﴾ (آل عمران / ۱۸) مفاد کدام پاسخ قابل استنباط است؟
 (۱) نظام کون مبینی بر عدل و داد است.
 (۲) آیه در مقام اثبات و بیان توحید نظری است.
 (۳) شهادت در این آیه، شهادت فعلی و عملی است.
 (۴) شهادت خداوند امری تشریفی و شهادت ملائکه و اولوا العلم فعلی و عملی است.
- ۳۹- در آیه شریفه ﴿قل آمنا بالله و ما انزل علينا و ما انزل على ابراهيم و اسماعيل و اسحاق و يعقوب و الاسباط﴾ (آل عمران / ۸۴)، مقصود از اسباط، چه کسانی هستند؟
 (۱) فرزندان ابراهیم و یعقوب
 (۲) فرزندان یعقوب و نوادگانش
 (۳) نوادگان اسماعیل و اسحاق
 (۴) نوادگان یعقوب از دوازده پسرش
- ۴۰- شأن نزول آیه شریفه ﴿ان الذين كفروا بعد ايمانهم ثم ازدادوا كفرا لن تقبل توبتهم﴾ (آل عمران / ۹۰)، در مورد چه کسانی است؟
 (۱) اهل کتاب
 (۲) نصاری
 (۳) حارث بن سويد
 (۴) دشمنان اهل بیت (ع)
- ۴۱- کدام مورد، درباره «قل ان الهدى هدى الله» در آیه شریفه ﴿ولا تؤمنوا الا لمن تبع دينكم قل ان الهدى هدى الله ان يوتي احد مثل ما اوتيتم اويحاجوكم عند ربكم﴾ (آل عمران / ۷۳)، درست است؟
 (۱) خطاب خداوند به پیامبر اکرم (ص)
 (۲) خطاب حضرت موسی (ع) به مؤمن آل فرعون
 (۳) خطاب حضرت عیسی (ع) به یکی از حواریون
 (۴) خطاب پیامبر اکرم (ص) به مخاطب خود از میان یهود
- ۴۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کدام مورد درباره عبارت «سَيُطَوَّقُونَ ما بخلوا به يوم القيامة» در آیه شریفه ﴿و لا يحسبن الذين يبخلون بما آتاهم الله من فضله هو خيراً لهم بل هو شرّ لهم سيطوقون ما بخلوا به يوم القيامة﴾ (آل عمران / ۱۸۰)، درست است؟
 (۱) صفت برای «خيراً»
 (۲) حال برای «يوم القيامة»
 (۳) در مقام تعلیل برای مفهوم شرّ بودن بخل برای آنان
 (۴) اشاره به وجه سرزنش بخیلان با تعبیر «بما آتاهم الله من فضله»
- ۴۳- از نظر علامه طباطبایی (ره)، تعبیر «بغير حق» در آیه شریفه ﴿سنكتب ما قالوا و قتلهم الانبياء بغير حق﴾ (آل عمران / ۱۸۱) به چه معنا است؟
 (۱) ستمگرانه و متجاوزانه
 (۲) دانسته و عامدانه
 (۳) به اشتباه و جاهلانه
 (۴) سهوی و خطائی

- ۴۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، «حَسَّ» در آیه شریفه ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِأِذْنِهِ﴾ (آل عمران / ۱۵۲)، به چه معناست؟
(۱) مدارا کردن (۲) لمس کردن (۳) تار و مار کردن (۴) ملاطفت کردن
- ۴۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، عبارت «وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ» در آیه شریفه ﴿أُمَّ حَسْبُكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ﴾ (آل عمران / ۱۴۲)، اشاره به چیست؟
(۱) مشروط بودن ورود به بهشت، به جهاد فی سبیل الله و صبر
(۲) اولویت علم، جهاد فی سبیل الله و صبر در نردبان ارزش های اسلامی
(۳) عدم امتحان آنان که در این آیه گمانه ورود به بهشت را داشته اند
(۴) عدم مجاهدت و پایداری بر راه حق از سوی متخلفان از جهاد فی سبیل الله
- ۴۶- واژه «مَحْرَرًا» در آیه شریفه ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَةُ عِمْرَانَ رَبِّ آتِنِي نَذْرًا لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾، به چه معناست؟
(۱) آزاد از بندگی خدا (۲) آزاد از هر قید (۳) سقط شده (۴) نحر شده
- ۴۷- از نظر علامه طباطبایی (ره)، کاربرد قیود دوگانه «فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا» درباره زمان تَكَلَّمَ حضرت عیسی (ع) در آیه شریفه ﴿وَيَكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ (آل عمران / ۴۶)، مفید چیست؟
(۱) عروج ملکوتی به آسمان در سن شیخوخت (۲) عروج ملکوتی به آسمان در جوانی
(۳) نرسیدن به میانسالی (۴) نرسیدن به سن شیخوخت
- ۴۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، فاعل فعل «مَكْرُوا» در آیه شریفه ﴿وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ﴾ (آل عمران / ۵۴)، چه کسانی بوده اند؟
(۱) چند تن از حواریون (۲) عده ای از بنی اسرائیل
(۳) چند تن از مشرکان قریش (۴) عده ای از مخالفان حضرت نوح (ع)
- ۴۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، تعبیر «وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ» در آیه شریفه ﴿وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ بِمَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (آل عمران / ۱۲۱)، اشاره به کدام غزوه است؟
(۱) أحد (۲) بدر (۳) خندق (۴) خیبر
- ۵۰- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «حَبْلَ اللَّهِ» در آیه شریفه ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ (آل عمران / ۱۰۳) چیست؟
(۱) کتاب الله و رسالت خاتم (۲) ولایت الهی معصومان (ع)
(۳) وحی آسمانی به پیامبران الهی (ع) (۴) نبوت انبیاء و رسالت رسولان الهی (ع)
- ۵۱- از نظر علامه طباطبایی (ره)، حاصل تمثیل در آیه شریفه ﴿مَثَلُ مَا يَنْفَقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْتًا قَوْمًا ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَفَأَهْلَكَتْهُمَا وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ (آل عمران / ۱۱۷) چیست؟
(۱) کفر کافران، ثواب انفاقشان را از بین می برد؛ چنانکه باد سرد سوزان، زراعت را نابود می کند.
(۲) انفاق صرفاً وقتی برای سرای آخروی سودمند است که همراه با منت نباشد و مانند آتش در کشتزار نیفتد.
(۳) ستم به خود همچون ستم به دیگران، مایه فساد عقیده و عمل در سرای باقی است و اعمال صالح را بر باد می دهد.
(۴) کافران اگر در دنیا انفاق کنند، در قیامت به کارشان نمی آید؛ زیرا قصد قرب الهی ندارند و به بذرهايي فاسد می ماند که هرگز نمی روید.
- ۵۲- درباره موضوع نیازمندی به تفسیر قرآن کریم، کدام مورد درست است؟
(۱) نیاز قرآن به تفسیر، هم ذاتی و هم عرضی است.
(۲) قرآن ذاتاً نیازمند تفسیر است که لازمه طبیعت بیان های قرآن است.
(۳) نیاز به تفسیر، به جهت اجمال و ابهام و غموض معانی برخی از کلمات و عبارات آن است.
(۴) قرآن نیاز ذاتی به تفسیر ندارد و عوارض بیرونی مانند اجمال، سبب نیاز به تفسیر است.

- ۵۳- کدام مورد، گویای نقش اهل بیت (ع) در تفسیر قرآن کریم است؟
(۱) اصلاح ما فسد من التفسیر الصحیح عند الآخرین (۲) الوقوف علی دقائق الوحی و رموزه بکامله
(۳) کیف ینبغی ان یفهم معانی کلامه (۴) دور تربیه و تعلیم و ارشاد الی معالم التفسیر
- ۵۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، احتمال راجح درباره مفهوم تعبیر قرآنی «ان فی خلق السماوات و الأرض» در آیه شریفه: «ان فی خلق السماوات و الأرض و اختلاف اللیل و النهار لآیات لأولی الألباب» (آل عمران / ۱۹۰) کدام است؟
(۱) ضعف مخلوقات الهی در درک حقایق هستی و سرانجام آن جز در پرتو وحی آسمانی
(۲) کیفیت وجود آسمان و زمین و احوال آنها از حرکت و سکون و تغییر و تحولات آن
(۳) توانایی بشر در صعود بر قلّه افتخارات معنوی و مادی در زندگانی دنیا
(۴) قدرت خالق آسمان و زمین و علم لایتناهی خدا به ماکان و مایکون
- ۵۵- بیوتات حدیثی شیعه، در کدام حوزه‌ها بیشتر زندگی کرده‌اند و منبع شناخت آنها، کدام کتاب است؟
(۱) بغداد و قم - تلخیص مقباس الهدایه (۲) کوفه و بغداد - تلخیص مقباس الهدایه
(۳) کوفه و ری - الفوائد الرجالیه (۴) کوفه و قم - الفوائد الرجالیه
- ۵۶- کدام مورد در خصوص کتاب «مصباح السنه» صادق است؟
(۱) روایات با حذف سند و در دو نوع کلی صحیح و حسن جمع‌آوری شده است.
(۲) روایات در سه فصل صحاح، حسان و ضعاف با ذکر منبع جمع‌آوری شده است.
(۳) روایات کتب شش‌گانه و سنن دارمی در دو نوع صحیح و حسن جمع‌آوری شده است.
(۴) روایات کتب شش‌گانه و موطأ مالک بن انس با حذف مکررات جمع‌آوری شده است.
- ۵۷- کتاب «مشارق الانوار النبویه من صحاح الاخبار المصطفویه»، از کیست و موضوع آن چیست؟
(۱) ابن جوزی، کشف المشکل من حدیث الصحیحین (۲) صاغانی، الجمع بین الصحیحین
(۳) حمیدی، الجمع بین الصحیحین (۴) صاغانی، المشترك بین الصحیحین
- ۵۸- قاضی بدرالدین جماعه، بدرالدین زرکشی، زین‌الدین عراقی و سیوطی، به ترتیب، چه اقداماتی نسبت به مقدمه ابن‌صلاح دمشقی انجام داده‌اند؟
(۱) منظومه‌نگاری - افزوده‌نگاری - تعلیق‌نویسی - مختصرسازی
(۲) شرح‌نگاری - مختصرسازی، افزوده‌نگاری - منظومه‌سازی
(۳) مختصرسازی - افزوده‌نگاری - منظومه‌نگاری - شرح‌نویسی
(۴) مختصرسازی - شرح‌نگاری - منظومه‌نگاری - تعلیق‌نویسی
- ۵۹- از جوامع متأخران شیعه که دربردارنده روایات الوافی، بحار الانوار و وسائل الشیعه است، کدام است؟
(۱) جامع المعارف و الاحکام (۲) جامع الاحکام و السنن
(۳) جوامع الکلم فی دعائم الاسلام (۴) الشفاء فی اخبار آل المصطفی
- ۶۰- طبقه‌بندی روایات در پنج موضوع کلی، یعنی «وامر، نواهی، اخبار، اباحات و افعال پیامبر (ص)»، مختص کدام کتاب است؟
(۱) الجامع الکبیر سیوطی (۲) صحیح ابن خزیمه (۳) صحیح ابن حبان (۴) مسند یا صحیح اسفرائینی
- ۶۱- از نظر محدثان، بین کدام اصطلاحات، رابطه عموم و خصوص مطلق وجود دارد؟
(۱) حدیث و خبر (۲) حدیث و سنت (۳) سنت و خبر (۴) سنت و روایت
- ۶۲- ویژگی اختصاصی صحیح بخاری، صحیح مسلم، سنن ترمذی و سنن ابوداود از نظر صبحی صالح، به ترتیب، کدام است؟
(۱) اطلاعات تفسیری - تعلیقات اندک - ذکر علل الحدیث - حسن تبویب
(۲) اطلاعات فقهی - تعلیقات زیاد - ذکر علل الحدیث - حسن تبویب
(۳) تعلیقات فقهی - وفور علم الحدیث - حسن تبویب - حصر احادیث احکام
(۴) اطلاعات فقهی - تعلیقات اندک - وفور علم الحدیث - حصر احادیث احکام

۶۳- از نظر آیت‌الله خویی (ره)، بهترین قولِ قائلان به قطعیت صدور همه روایات کتب اربعه از معصومان (ع) در اثبات این دیدگاه، کدام است؟

- (۱) اهتمام اصحاب ائمه (ع) و صاحبان اصول اربعمائه و کتب حدیثی تا عصر محمدون ثلاثه اول دال بر آن است که احادیث کتب اربعه، به قطع و یقین از معصومان (ع) صادر شده‌اند.
- (۲) اصحاب ائمه (ع) در نگاهبانی احادیث از خطر نابودی و ضیاع، فراوان کوشیده‌اند و اگرچه در زمانی زیسته‌اند که ملزم به تقیه بوده‌اند، اما کوشش آنان در دستیابی به روایات متواتر و قطعی‌الصدور قرین موفقیت بوده است.
- (۳) اهتمام صاحبان کتب اربعه در حصول علم قطعی به صدور روایات کتابهایشان از معصومان (ع)، با توجه به جایگاه بلند علمی و ایمانی آنان، موجب علم قطعی به صدور آنها از معصومان (ع) است.
- (۴) صاحبان کتب اربعه همگی از علمای ثقات شیعه بوده‌اند و جز از ثقات و عدولِ راویان احادیث اهل بیت (ع) نقل حدیث نکرده‌اند و این امر، نشانه قطعیت صدور روایات آنها از معصومان (ع) است.

۶۴- کدام مورد، از شرایط ذکر شده صبحی صالح در جواز مراجعه به احادیث ضعیف نیست؟

- (۱) ان لایکون الراوی شدیدالجرح
 - (۲) ان لایکون المروی شدیدالضعف
 - (۳) ان لایعارضه دلیل اقوی منه
 - (۴) ان یندرج تحت اصلی کلی ثبت بالکتاب او السنة
- ۶۵- آیت‌الله خویی (ره) در مقدمه معجم رجال الحدیث، یکی از طرق اثبات وثاقت یا حسنِ راویان را «ادعای اجماع از سوی اقدمین» می‌داند. منطق ایشان در این دیدگاه چیست؟
- (۱) این اجماع از نوع اجماع منقول است، اما دست کم گویای توثیق مدعی اجماع است؛ همراه با ادعای توثیق از طرف برخی دیگر از علمای پیشین.
 - (۲) این اجماع از نوع اجماع محصل است و گویای اعتقاد علوم علمای رجال متقدم به وثاقت یا حسنِ راویانی است که درباره آنان ادعای اجماع شده است.
 - (۳) این اجماع فی حدّ نفسه حجّت و معتبر است؛ زیرا اجماع قطعاً از منابع چهارگانه است که در طریق استنباط احکام واقعند.
 - (۴) این اجماع از سوی اقدمین درباره وثاقت و حسنِ راویان، اگرچه مورد قبول رجالیان متقدم شیعه نیست، اما از حجّیت لازم برخوردار است که صحت این دیدگاه را نشان می‌دهد.

۶۶- در خصوص مستثنیات ابن‌الولید، کدام مورد طبق دیدگاه آیه‌الله خویی (ره) درست است؟

- (۱) ابن‌الولید، راویان ضعیف کتاب محمد بن احمد بن یحیی را جدا کرد، اما این به معنای وثاقت سایر راویان کتاب نیست.
- (۲) پس از جداسازی راویان ضعیف کتاب محمد بن احمد بن یحیی توسط ابن‌الولید، سایر راویان کتاب محکوم به وثاقت هستند.
- (۳) ابن‌الولید، راویان ضعیف کتاب محمد بن احمد بن یحیی را جدا کرد و این کار او مورد تأیید شیخ صدوق و ابوالعباس صیرافی قرار گرفت.
- (۴) شیخ صدوق و ابوالعباس صیرافی، کار ابن‌الولید در جداسازی راویان ضعیف کتاب محمد بن احمد بن یحیی را به‌جز در مورد اصحاب اجماع تأیید کردند.

۶۷- در بین فرق اسلامی، کدام فرقه به عقیده مرحوم علی‌اکبر غفاری با خاستگاه سیاسی به‌وجود آمد؟

- (۱) جبریه
- (۲) حروریه
- (۳) مرجئه
- (۴) مفوضه

۶۸- در احادیث زیر، به ترتیب، چه عارضه‌هایی سبب اجمال معنایی شده است؟

- «سئل الصادق (ع) عن الوقوف علی المساجد فقال: لایجوز فان المجوس اوقفوا علی بیت النار» و «من سعادة المرء خفة لحيته»
- (۱) اضافات لفظی - نقل به معنی
 - (۲) نقل به معنی - حذف سبب صدور
 - (۳) نقل به معنی - تشابه معنایی
 - (۴) تقطیع روایی - اشتراک لفظی

۶۹- ماذا قصد الامام علی (ع) من قوله (ع): «لأنّ دع کتاب ربنا و سنة نبینا بقول اعرابی»؟

- (۱) انکار نسخ السنة بالاخبار الاحاد
- (۲) انکار نسخ الکتاب بالاخبار الاحاد
- (۳) انکار نسخ الاخبار الاحاد بالاخبار الاحاد
- (۴) انکار نسخ الشرائع السابقة بالاسلام

۷۰- دلایل آیت الله خویی (ره)، در عدم ملازمه وکالت داشتن از طرف امام با توثیق همگانی راویان وکیل چیست؟

- (۱) جواز توکیل فاسق - ضعف ادله روایی بحث
- (۲) نهی از رکون به ظالم - جواز توکیل فاسق
- (۳) ضعف شواهد روایی - انحراف برخی از وکلای ائمه (ع)
- (۴) انحراف برخی از وکلای ائمه (ع) - نهی از رکون به ظالم

فقه - اصول:

۷۱- کدام شرکت، در نزد امامیه معتبر است؟

- (۱) شرکت وجوه
- (۲) شرکت در اعمال
- (۳) شرکت در اموال
- (۴) شرکت مفاوضة

۷۲- هل تسقط الشفعة بالفسخ المتعقب للبيع؟

- (۱) لا تسقط بالفسخ بتقابل او فسخ بعیب فقط
- (۲) لا تسقط بالفسخ مطلقاً و لو كان بغیر فسخ بعیب
- (۳) تسقط بالفسخ مطلقاً لانه لا فایده فیه بعد الفسخ
- (۴) لا تسقط بالفسخ بالتقابل فقط و لو كان الفسخ بالخیار بطلت الشفعة

۷۳- اگر مالک پس از اطلاع از فروش مال خود توسط شخص دیگری، آن بیع را اجازه دهد، حکم آن چیست؟

- (۱) عقد بیع لازم می شود و اجازه او، کاشف از صحت آن عقد از زمان وقوع آن عقد است.
- (۲) عقد بیع باطل خواهد بود، مگر اینکه مالک قبل از فروش، به آن شخص اذن در فروش داده باشد.
- (۳) عقد بیع لازم می شود، در صورتی که آن مال موجود باشد و عقد بیع دیگری بر آن واقع نشده باشد.
- (۴) عقد بیع لازم می شود و اجازه او ناقل ملکیت آن مال از زمان اجازه خواهد بود، چون اجازه جزء سبب ناقل ملکیت است.

۷۴- در خصوص بطلان وکالت، کدام مورد درست است؟

- (۱) تبطل بالموت و لاتبطل بالجنون و الاغماء و النوم و ان تطاول
- (۲) تبطل بالموت والجنون و لاتبطل بالاغماء و النوم و ان تطاول
- (۳) تبطل بالموت و الجنون و الاغماء و النوم و ان تطاول
- (۴) تبطل بالموت و الجنون و الاغماء و لاتبطل بالنوم و ان تطاول

۷۵- لو ضمن (الضامن) ما فی ذمته (فی ذمة المضمون عنه)

- (۱) صحّ مطلقاً لاطلاق النص و لو لم يمكن العلم به بعد ذلك
- (۲) لم يصح مطلقاً لانه موجب للغرر و لاشرط معرفة قدر الحق المضمون
- (۳) صحّ للاصل اذا امکن العلم به بعد ذلك
- (۴) لم يصح الا ان يوجد فی دفتر او يقربه المضمون عنه او يحلف علیه المضمون له

۷۶- لو ادعى زوجية امرأة فصدقته

- (۱) حکم بالعقد واقعاً و توارثاً
- (۲) حکم بالعقد ظاهراً و توارثاً
- (۳) لم يحکم بالعقد حتى اقام البينة بالعقد
- (۴) حکم بالعقد ظاهراً ولكن لا يرث احدهما من الآخر

۷۷- حکم سقوط خیار غبن برای مغبون با تصرف طرف دیگر در احدالعوضین، بنابر نظر شهید ثانی، کدام است؟

- (۱) خیار غبن ساقط می شود مطلقاً، چه مغبون مشتری باشد و چه بایع.
- (۲) خیار غبن ساقط نمی شود مطلقاً، چه مغبون مشتری باشد و چه بایع.
- (۳) فقط در صورتی که مغبون مشتری باشد، خیار غبن با تصرف بایع در ثمن، ساقط نمی شود.
- (۴) فقط در صورتی که مغبون بایع باشد، خیار غبن با تصرف مشتری در ثمن، ساقط نمی شود.

- ۷۸- اگر پس از عقد اجاره در منفعت، عیبی ظاهر شود و اجرة المسمی ۶۰۰ تومان و اجرة المثل عین مستأجره در حالت صحیح ۱۰۰۰ تومان و در حالت معیوب ۸۰۰ تومان باشد، بنابر نظر شهید ثانی، ارش چند تومان است؟
(۱) صد و بیست (۲) صد و پنجاه (۳) دویست (۴) چهارصد
- ۷۹- اگر شخصی علیه دیگری، طرح دعوی نماید که مالی را به او بخشیده ولی تحویل نمی دهد، به چه دلیل این دعوی مسموع نیست؟
(۱) مدعی به، معلوم نیست. (۲) هبه، عقد جایز است.
(۳) دعوی، جازم نیست. (۴) دعوی، الزام آور نیست.
- ۸۰- در صورتی که شخصی بگوید با فلان زن، عمل منافی عفت انجام دادم، بنابر نظر شهید ثانی، حکم حدّ قذف کدام است؟
(۱) واجب نمی شود، چون عمل منافی عفت را به خود نسبت داده است.
(۲) واجب نمی شود، چون دو بار اقرار برای حدّ قذف لازم است.
(۳) واجب می شود، چون ممکن است اکراه و شبهه وجود داشته باشد، ولی اجرا نمی شود.
(۴) واجب نمی شود، چون نسبت عمل منافی عفت به زنی عقیفه داده است، مگر اینکه ادعای اکراه و شبهه نماید.
- ۸۱- در صورتی که زنی به مردی به صورت مطلق و کالت در ازدواج بدهد. آیا آن مرد می تواند او را به ازدواج خود در آورد به چه دلیل؟
(۱) می تواند. اطلاق شامل همه افراد حتی وکیل می شود.
(۲) نمی تواند. یک نفر نمی تواند هم ایجاب را بخواند و هم قبول را.
(۳) نمی تواند. اطلاق اذن، انصراف به ازدواج به غیر وکیل دارد.
(۴) می تواند. روایاتی که مانع این ازدواج باشد، وجود ندارد.
- ۸۲- ما هی الدامیة و کم دینها؟
(۱) هی القاشرة للجلده و فیها بعیر
(۲) هی التي تقطع الجلد و تأخذ فی اللحم یسیراً و فیها بعیران
(۳) هی الاخذة کثیراً فی اللحم و فیها ثلاثة ابعة
(۴) هی التي تبلغ الجلد المغطیة للعظم و لا تقشرها و فیها اربعة ابعة
- ۸۳- در صورتی که مدت در عقد مضاربه شرط شود حکم شرط و عقد مضاربه، بنابر نظر شهید ثانی، کدام است؟
(۱) شرط و عقد مضاربه، باطل است و اجرة المثل به عامل می رسد.
(۲) شرط، باطل است و هیچ فایده ای ندارد ولی عقد، صحیح است و عامل مستحق سهم خود می شود.
(۳) وفا به این شرط واجب نیست، ولی عامل بعد از آن مدت، حق تصرف در اموال را ندارد.
(۴) شرط و عقد مضاربه، صحیح است و باید بر طبق شرط عمل شود و تا پایان مدت، هیچ کدام نمی توانند عقد را به هم بزنند.
- ۸۴- آیا شرط خیار در صداق و عقد نکاح، جایز است؟
(۱) در صداق، جایز است ولی در عقد نکاح، جایز نیست. (۲) مطلقاً جایز است، هم در صداق و هم در عقد نکاح.
(۳) مطلقاً جایز نیست، هم در صداق و هم در عقد نکاح. (۴) در صداق، جایز نیست ولی در عقد نکاح، جایز است.
- ۸۵- قصاص در کدام مورد، ثابت است؟
(۱) باضعة و منقلة (۲) دامیة و هاشمة (۳) حارصة و باضعة (۴) هاشمة و منقلة
- ۸۶- بنابر نظر شهید ثانی، در دعوی علیه چه کسی، علاوه بر بینه، قسم مدعی هم لازم است؟
(۱) غایب فقط (۲) میت فقط (۳) غایب، طفل و مجنون (۴) میت، طفل و مجنون
- ۸۷- در صورت اختلاف مالک و غاصب در مورد قیمت عین مغصوبه و تلف آن قول چه کسی با قسم پذیرفته می شود؟
(۱) مالک، در هر دو مورد
(۲) غاصب، در هر دو مورد
(۳) مالک، در مورد قیمت عین مغصوبه و غاصب، در مورد تلف
(۴) غاصب، در مورد قیمت عین مغصوبه و مالک، در مورد تلف

- ۸۸- حدّ سحّ، قذف، قیاده، به ترتیب، چند تازیانه است؟
(۱) هفتادوپنج - هشتاد - هشتاد و پنج - صد
(۲) هشتاد - هفتادوپنج - صد - هشتاد و پنج
(۳) صد - هشتاد - هفتادوپنج
(۴) صد - هشتاد - هشتاد و پنج
- ۸۹- حکم وصیت برای حمل، کدام است؟
(۱) باطل است، مطلقاً.
(۲) در صورت وجود حمل در هنگام وصیت، صحیح است.
(۳) در صورت ولادت حمل قبل از وفات موصی، صحیح است.
(۴) در صورت وجود حمل بعد از وصیت و قبل از وفات موصی، صحیح است.
- ۹۰- شرایط مذکور در شاهد، در چه زمانی لازم است؟
(۱) ادای شهادت
(۲) تحمل شهادت
(۳) اجرای حکم توسط حاکم
(۴) انشای حکم توسط حاکم
- ۹۱- و لو شرط فی عقد الاجارة ضمانها (ضامن العین) بدونهما (التعدی و التفريط)
(۱) فسد العقد لفساد الشرط
(۲) فسد الشرط ولكن العقد صحيح
(۳) صح العقد و الشرط مطلقاً
(۴) فسد العقد و الشرط مع التعدی و التفريط
- ۹۲- اگر شخصی از دنیا برود و بازماندگان او دختر، پدر، مادر و دو برادر ابوینی باشند، اموال او چگونه تقسیم می‌شود؟
(۱) $\frac{1}{2}$ به دختر و $\frac{1}{3}$ به پدر و $\frac{1}{6}$ به مادر می‌رسد و چیزی باقی نمی‌ماند.
(۲) $\frac{1}{2}$ به دختر و $\frac{1}{6}$ به هر کدام از پدر و مادر و باقی مانده به نسبت فریضه به پدر و دختر می‌رسد.
(۳) $\frac{1}{3}$ به دختر و $\frac{1}{3}$ به پدر و $\frac{1}{6}$ به مادر و باقی مانده بین دو برادر به صورت مساوی تقسیم می‌شود.
(۴) $\frac{1}{3}$ به دختر و $\frac{1}{6}$ به هر کدام از پدر و مادر و باقی مانده بین دو برادر، به صورت مساوی تقسیم می‌شود.
- ۹۳- برای اثبات زنا، سحّ، لواط و قیاده، چند شاهد لازم است؟
(۱) چهار مرد برای زنا، سحّ و لواط و دو مرد برای قیاده
(۲) چهار مرد برای زنا و لواط و دو مرد یا یک مرد و دو زن برای سحّ و قیاده
(۳) چهار مرد یا سه مرد و دو زن یا دو مرد و چهار زن برای زنا و لواط و دو مرد برای سحّ و قیاده
(۴) چهار مرد یا سه مرد و دو زن یا دو مرد و چهار زن برای زنا و چهار مرد برای سحّ و لواط و دو مرد برای قیاده
- ۹۴- یکی از شرایط عقد اجاره، مملوک بودن منفعت برای موجر است، چه مملوک بالاصالة و چه مملوک بالتبعية باشد. مقصود از این دو قسم مملوک به ترتیب کدام است؟
(۱) منفعت عینی که در تملک اوست. - منفعت عینی که در اجاره اوست.
(۲) منفعت عینی که در اجاره اوست. - منفعت عینی که در تملک اوست
(۳) منفعت عینی که در اجاره اوست. - منفعت عینی که به تبع اموال دیگر، برای او ثابت شده است.
(۴) منفعت عینی که در تملک اوست. - منفعت عینی که به تبع اموال دیگر، برای او ثابت شده است.
- ۹۵- لو تداعيا ما فی ایدیہما فما هو الحكم؟ (فی صورة تعارض الدعوی فی الاموال)
(۱) ان اقاما بیّنة فالعین لذی البیّنة
(۲) ان حلفا کل منهما علی نفی استحقاق الآخر، اقتسماه بالسوية
(۳) ان حلف احدهما و نکل الآخر فنصف العین للحالف و الباقي بالقرعة
(۴) ان اقام احدهما بیّنة و حلف الآخر فنصف العین لذی البیّنة و الباقي یقسم بینهما بالسوية

- ۹۶- منشأ ترادف و اشتراک، بنابر نظر علامه مظفر، کدام احتمال است؟
 (۱) وضع واضعین متعدد، در هر دو مورد
 (۲) وضع واضع واحد، در هر دو مورد
 (۳) وضع واضعین متعدد در اشتراک و وضع واضع واحد در ترادف
 (۴) وضع واضعین متعدد در ترادف و وضع واضع واحد در اشتراک
- ۹۷- استدلال به اخبار متواتر، در باب حجیت خبر واحد، بنابر نظر آخوند خراسانی و علامه مظفر، به ترتیب، بنابر کدام تواتر تمام است؟
 (۱) اجمالی - لفظی
 (۲) اجمالی - معنوی
 (۳) لفظی - معنوی
 (۴) معنوی - معنوی
- ۹۸- در صورت تعدد شرط و اتحاد جزا، کدام اصل عملی در تداخل اسباب جاری می شود؟
 (۱) استصحاب (۲) اشتغال عقلی (۳) احتیاط شرعی (۴) براءت
- ۹۹- دلیل ثبوت علقه لزومیه و انحصار شرط برای تحقق مفهوم شرط، کدام مورد است؟
 (۱) اطلاق جمله شرطیه، هم دلالت بر علقه لزومیه و هم دلالت بر انحصار سبب دارد.
 (۲) وضع هیئت جمله شرطیه، هم دلالت بر علقه لزومیه و هم دلالت بر انحصار سبب دارد.
 (۳) وضع ادات شرط، دلالت بر علقه لزومیه و ثبوت اطلاق تعلیق جزا بر شرط، دلالت بر انحصار سبب دارد.
 (۴) وضع هیئت جمله شرطیه، دلالت بر علقه لزومیه و اطلاق تعلیق جزا بر شرط، دلالت بر انحصار سبب دارد.
- ۱۰۰- وجه حجیت ظهور لفظ در نظر علامه مظفر، کدام مورد است؟
 (۱) ظن مطلق، اعم از نوعی و فعلی
 (۲) ظن فعلی به وفاق
 (۳) ظن نوعی از لفظ
 (۴) عدم ظن به خلاف
- ۱۰۱- در صورتی که حجیت اجماع محصل بنابر طریقه قاعده لطف باشد، آیا مخالفت بعضی از فقها، ضرر به این اجماع می زند؟
 (۱) ضرر می زند، مطلقاً.
 (۲) ضرر نمی زند، مطلقاً.
 (۳) چنانچه مخالفت از فقیه معلوم النسب باشد، ضرر نمی زند، ولی فقیه مجهول النسب ضرر می زند.
 (۴) چنانچه مخالفت از فقیه مجهول النسبی باشد که امام بودن او معلوم نباشد، ضرر نمی زند.
- ۱۰۲- آیا تمسک به عام در شبهه مصداقیه مخصص، جایز است به چه دلیل؟
 (۱) جایز است، مطلقاً چون در هر دو صورت اصل عدم تخصیص است.
 (۲) جایز نیست، مطلقاً زیرا دخول فرد مورد شبهه در هیچ یک از دو حجت شرعی عام و خاص، معلوم نیست.
 (۳) اگر مخصص منفصل باشد، جایز است، چون عام فی حدنفسه شامل همه مصادیق می شود، ولی در مخصص متصل جایز نیست.
 (۴) اگر مخصص متصل باشد، جایز نیست، چون ظهوری برای عام منعقد نمی شود که شامل مورد شبهه شود ولی در مخصص منفصل جایز است.
- ۱۰۳- کدام شهرت، به ترتیب، موضوع بحث در حجیت ظنون و بحث مرجحات ادله است؟
 (۱) روایی - فتوایی
 (۲) عملی - روایی
 (۳) عملی - فتوایی
 (۴) فتوایی - روایی
- ۱۰۴- فرق بین تعارض و تراحم، کدام مورد است؟
 (۱) تعارض، تکاذب دو دلیل در مقام جعل است و تراحم، تکافوی دو دلیل در مقام اقتضاء.
 (۲) تعارض، تکاذب دو دلیل در مقام تشریع است و تراحم، تنافی دو دلیل در مقام اقتضاء.
 (۳) تعارض، تکاذب دو دلیل در مقام جعل است و تراحم، تنافی دو دلیل در مقام امثال.
 (۴) تعارض و تراحم، هر دو در مقام جعل تنافی دارند، ولی قاعده اولیه در تعارض، تساقط است و در تراحم، تخییر.

- ۱۰۵- اگر معصوم علیه السلام فعلی را انجام دهد یا آن را ترک کند، حداقل دلالت آن به ترتیب، کدام است؟
(۱) استحباب - حرمت
(۲) اباحه - کراهت
(۳) اباحه - عدم وجوب
(۴) وجوب - کراهت
- ۱۰۶- چنانچه اجماع منقول به خبر واحد، از نوع اجماع دخولی باشد، نزد اصولیین چه حکمی دارد؟
(۱) حجت است، مطلقاً.
(۲) حجت نیست، مطلقاً.
(۳) تنها در صورتی که برای ناقل و منقول الیه علم آور باشد، حجت است.
(۴) اگر برای منقول الیه علم آور باشد، حجت است حتی اگر برای ناقل علم آور نباشد.
- ۱۰۷- در صورت علم اجمالی به حکم مردد بین وجوب و حرمت، چه اصلی جاری می شود؟
(۱) احتیاط (۲) اشتغال (۳) براءت (۴) تخییر
- ۱۰۸- در استصحاب و قاعده یقین، به ترتیب، کدام خصوصیت وجود دارد؟
(۱) وحدت زمان متیقن و مشکوک - وحدت متیقن و مشکوک
(۲) اختلاف زمان حدوث یقین و شک - وحدت زمان متیقن و مشکوک
(۳) اتحاد زمان حدوث یقین و شک - وحدت متعلق یقین و شک
(۴) اتحاد زمان یقین و شک - وحدت زمان متیقن و مشکوک
- ۱۰۹- اگر شک در تبدی بودن یا توصلی بودن یک امر واجبی پیدا شود، اصل در واجبات و دلیل آن، به ترتیب، کدام است؟
(۱) تبدی بودن - استصحاب (۲) تبدی بودن - احتیاط
(۳) توصلی بودن - اطلاق مقامی (۴) توصلی بودن - اطلاق لفظی
- ۱۱۰- عبارت «لحمة الرضاع کلحمة النسب» با ادله «احکام نسب»، چه نسبتی پیدا می کند و چگونه؟
(۱) حکومت دارد. - موضوع احکام نسب را توسعه می دهد.
(۲) جمع عرفی بین آن ادله می شود. - احکام نسب توسعه پیدا می کند.
(۳) وارد بر احکام نسب می شود. - موضوع آن را در بعضی موارد مرتفع می کند.
(۴) ادله احکام نسب را تخصیص می زند. - بعضی از افراد آن را از تحت موضوع خارج می کند.
- ۱۱۱- اگر دلیل عام با دلیل دیگری تخصیص خورده باشد و شک نسبت به تخصیص افراد دیگر پیدا شود، کدام مورد صحیح است؟
(۱) دلیل عام مجاز و غیرقابل تمسک است، مطلقاً.
(۲) دلیل عام به عموم خود باقی و قابل تمسک است، مطلقاً.
(۳) تنها در صورتی که مخصص منفصل باشد، قابل تمسک خواهد بود.
(۴) تنها در صورتی که مخصص متصل باشد، قابل تمسک خواهد بود.
- ۱۱۲- امام علیه السلام در صحیحة زرارة می گوید: «فانه علی یقین من وضوئه و لاینقض الیقین بالشک ابداً». مقصود از یقین در «ولاینقض الیقین»، کدام یقین است و به چه دلیل؟
(۱) مطلق یقین - مناسبت حکم و موضوع
(۲) مطلق یقین - وجود الف و لام جنس
(۳) خصوص یقین به وضوء - خصوصیت مورد
(۴) خصوص یقین به وضوء - وجود الف و لام عهد
- ۱۱۳- در صورتی که دلالتی عرفاً مقصود متکلم نباشد ولی آن دلالت لازم کلامش باشد، چه دلالتی حاصل می شود؟
(۱) اقتضاء (۲) ایماء (۳) اشاره (۴) تنبیه
- ۱۱۴- تمسک به اطلاق لفظی امر در تقسیمات اولیه و تقسیمات ثانویه واجب در هنگام شک در جزئیت و شرطیت چیزی در مأموریه، در کدام مورد جایز است؟
(۱) تنها در تقسیمات ثانویه واجب جایز است.
(۲) در هیچ یک از تقسیمات واجب جایز نیست مطلقاً.
(۳) در هر دو تقسیمات واجب جایز است مطلقاً.
(۴) تنها در تقسیمات اولیه واجب جایز است.

۱۱۵- لوانکشف الخطا اجتهداً او تقليداً في وقت العبادة او خارج الوقت و كان عمله مما يقضى و قد عمل بمقتضى الحجة السابقة هل تقتضى القاعدة الاجزاء او لا تقتضيه؟

(۱) تقتضى الاجزاء مطلقاً.

(۲) لا تقتضى الاجزاء مطلقاً.

(۳) تقتضى الاجزاء في الموضوعات الخارجيه فقط دون الاحكام.

(۴) تقتضى الاجزاء في الوقت فقط و يسقط القضاء دون الاعادة.

۱۱۶- بنابر نظر شيخ انصارى، دلالت کدام آیه یا روایت بر حجّیت اصل برائت واضح تر است؟

(۲) آیه ﴿و ما كنا معذبين حتى نبعث رسولا﴾

(۱) آیه ﴿لا يكلف الله نفساً الا ما آتاها﴾

(۳) روایت (كل شى مطلق حتى يرد فيه نهى)

۱۱۷- بنابر نظر شيخ انصارى دليل حجّیت امارات چه نسبتی با ادله عقلیه قائم بر برائت و اشتغال پیدا می کند؟

(۱) تخصص (۲) تخصیص (۳) حکومت (۴) ورود

۱۱۸- ما هو حکم الاستصحاب على رأى العلامة المظفر فيما اذا كان الشك في بقاء الكلى مستنداً الى احتمال وجود فرد ثان

غير الفرد المعلوم حدوثه ثم ارتفاعه؟

(۱) عدم جريان الاستصحاب، مطلقاً.

(۲) جريان الاستصحاب، مطلقاً.

(۳) التفصيل بين احتمال حدوث فرد ثان في ظرف وجود الاول فيجرى الاستصحاب و بين غيره فلايجرى.

(۴) التفصيل بين احتمال حدوث فرد ثان مقارناً لارتفاع وجود الاول فيجرى الاستصحاب و بين غيره فلايجرى.

۱۱۹- استدلال به آیه ﴿و لا تلقوا بايدكم الى التهلكه﴾ بر وجوب احتياط، بنابر نظر شيخ انصارى، چگونه است؟

(۱) دلالت ندارد، چون هلاکت به معنای عقاب ثابت نیست.

(۲) دلالت دارد، چون ارتکاب شبهات موجب ترک محتمل الحرمة است.

(۳) دلالت دارد، چون در ارتکاب شبهات، هلاکت ثابت است.

(۴) دلالت ندارد، چون در ارتکاب شبهات حکمیه، اجتناب بالاتفاق واجب نیست.

۱۲۰- قاعده اولیه و قاعده ثانویه در دو خبر متعارض متعادل، بنابر نظر علامه مظفر، به ترتیب کدام است؟

(۱) تخییر در عمل به هر کدام - تساقط هر دو خبر

(۲) تساقط هر دو خبر - تخییر در عمل به هر کدام

(۳) تساقط هر دو خبر - توقف در فتوی و عدم جواز عمل به یکی از آنها

(۴) تخییر در عمل به هر کدام - توقف در فتوی و احتیاط در عمل به یکی از آنها

ادیان و عرفان:

۱۲۱- چه کسی، از صوفیانی است که گفته اند خدمت امام صادق (ع) رسیده، با مجوسیان هم رابطه خوبی داشته و کتابی

نیز تألیف نکرده است؟

(۱) ابوالحسین خرقانی (۲) بایزید بسطامی (۳) بشر حافی (۴) معروف کرخی

۱۲۲- کتاب «اثولوجیا» به غلط، به چه کسی نسبت داده شده است؟

(۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) اپیکور (۴) فلوطین

۱۲۳- قطب الدین نیریزی، شیخ کدام طریقت بود؟

(۱) خاکساریه (۲) ذهبیه (۳) سهروردیه (۴) نعمت اللهیة

۱۲۴- عبارت زیر، در خصوص چه کسی گفته شده است؟

«تعصب، خشونت و صلابت یک شیخ الاسلام حنبلی تا آخر عمر در وجود او فروکش نکرد.»

(۱) امام محمد غزالی (۲) امام ابوالقاسم قشیری (۳) خواجه عبدالله انصاری (۴) ابوعبدالرحمن سلمی

۱۲۵- موضوع کتاب «المنقذ من الضلال» اثر غزالی چیست؟

(۱) تأویل (۲) انکار علم کلام

(۳) ردّ و انکار فلاسفه (۴) شرح سلوک فکری و روحانی نویسنده

۱۲۶- پایدارترین و مؤثرترین نهضت اجتماعی صوفیه در ایران، کدام است؟

(۱) پیر روشن (۲) صفویه (۳) سربداران (۴) حروفیه

۱۲۷- در خصوص «ملاطیه» که گروهی از متصوفه هستند، کدام مورد درست است؟

(۱) نهضت ضدعرفان متشرعانه است که در مصر ظهور کرده و اظهار احوال ناشی از سکر را ریا می‌شمردند.

(۲) نهضت ضدعرفان متشرعانه است که در غرب ایران ظهور کرد و تظاهر به شریعت را خلاف اخلاص در عمل می‌دانستند.

(۳) در بغداد پدید آمدند و تظاهر به شریعت را خلاف اخلاص در عمل می‌دانستند و اظهار احوال را نیز باطل می‌شمردند.

(۴) در نیشابور خراسان پدید آمدند و تظاهر به شریعت و اخلاص در عمل و اظهار احوال ناشی از سکر را خودنمایی می‌شمردند.

۱۲۸- مقصود از اصطلاح «خواطر» در تصوف اسلامی چیست؟

(۱) آثار تجارب گذشته (۲) قرب به طاعت و استمرار عبادت

(۳) غیبت دل است از آنچه بر خلق می‌گذرد. (۴) خطابی بر ضمایر، چه از جانب فرشته چه از جانب دیو

۱۲۹- در اقوال مجذوبان و شوریدگان، کدام جنبه‌های اجتماعی یا فلسفی وجود داشت؟

(۱) اعتراض به بی‌عدالتی و اشاره به شرور عالم

(۲) تردید در صلاحیت محتسبان و انکار نظرات کلامی

(۳) بی‌توجهی به احکام شرعی و ردّ مباحث فلسفه سیاسی رایج

(۴) مخالفت با عرف جامعه و ردّ دیدگاه‌های مربوط به جبر و اختیار

۱۳۰- کتاب «الایضاح فی الخیر المحض»، منسوب به چه کسی است؟

(۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) فلوپین (۴) گورگیاس

۱۳۱- عبارت زیر، درباره کیست؟

«پیروان او بیشتر همدانیه خوانده می‌شوند و گویا او خرقة را از مریدان علاءالدوله (علی دوستی و محمود بزرگانی) اخذ

کرده است. او به اشاره استادانش، به سفر برای اشاعه اسلام می‌پردازد. او با وجود علاقه فوق‌العاده نسبت به اهل بیت در

فروع به مذهب شافعی گرایش داشت و اعتقاداتش به امام علی (ع)، مانع از تکریم و تعظیم صحابه و خلفا نبود. او در کشمیر

و بدخشان، از اسباب عمده در نشر محبت اهل بیت در بین سنیان آن نواحی بوده است.»

(۱) سید محمد نوربخش (۲) ملا حسینقلی همدانی (۳) عین‌القضاة همدانی (۴) میرسیدعلی همدانی

۱۳۲- درون‌مایه قصیده «عینیه»، یادآور کدام مکتب فلسفی است؟

(۱) افلاطون (۲) فلوپین (۳) رواقی (۴) گنوسی

۱۳۳- علت اشتهار ابواسحاق کازرونی معروف به شیخ مرشد در قرن پنجم هجری، چه بود؟

(۱) ریاضت مستمر و اجتناب از نااهل

(۲) کثرت روایات نقل‌شده از شیخ مرشد که خواجه عبدالله انصاری هم بر آن صحه گذاشت.

(۳) شور و علاقه وافر او در نشر شریعت و حفظ سنت که مایه مزید حیثیت و نفوذ صوفیه و تصوف در فارس شد.

(۴) مریدان بسیاری که در فارس به گرد او جمع آمدند و به رهبری او با حکام دیلمی متمایل به زرتشتی‌گری درافتادند.

- ۱۳۴- واقعه‌ای که سبب شد تا محاکمه و قتل «حلاج» تسریع شود، چه بود؟
 (۱) تعبیر حلاج از مسئله عین‌الجمع که فقها را سخت نگران کرده بود.
 (۲) ترک حمایت حلاج از سوی صوفیان مشهوری چون شبلی و جریری
 (۳) توقیف کسی با نامه‌ای از حلاج که بالای آن نوشته شده بود: از «رحمان رحیم به فلان بن فلان»
 (۴) ارادت و دلبستگی نصر منشوری حاجب خلیفه عباسی نسبت به حلاج و حتی علاقه خود خلیفه و مادرش به او که سبب تعدیل حکم فقهی و تبدیل زندان حلاج شده بود.
- ۱۳۵- مصراع روبه‌رو درباره چه چیز سخن می‌گوید؟ «ای خنک آن را که پیش از مرگ مُرد»
 (۱) مرگ آگاهی انسان
 (۲) ولادت دوم یا مرگ تبدیلی
 (۳) مرگ به معنای فناى جنس در نوع
 (۴) مرگ ارادی به منزله استهلاك قطره در دریا
- ۱۳۶- طریقه زهد و مکاشفه ملاصدرا، برآمده از مشرب کدام یک از بزرگان پیشین بود؟
 (۱) ابن عربی و اوحدالدین کرمانی
 (۲) مولوی و شیخ اشراق
 (۳) شیخ اشراق و غزالی
 (۴) ملا محسن فیض و سلمان ساوجی
- ۱۳۷- عوامل طعن و انکار متشرعه نسبت به آرای ملا محسن فیض کاشانی، چه بود؟
 (۱) همدلی با فیلسوفان، از جمله میرداماد
 (۲) تأیید خانقاه‌نشینی و شطحیات صوفیه
 (۳) جواز غنا، قبول وحدت وجود و مشرب اخباری
 (۴) بی‌اعتنایی به آرا و نظریات فقه‌های گذشته
- ۱۳۸- مخالفان عین‌القضاة، با توسل به کدام کتابش او را محکوم به حبس و قتل کردند؟
 (۱) لوائح (۲) مکتوبات
 (۳) زبده الحقایق (۴) شکوی‌الغریب
- ۱۳۹- عبارت زیر، در وصف کدام شخصیت بیان شده است؟
 «لسانی بود بی‌بیان و صوفی بود عاری از کلام ... گاه صوفی بود ... گاه فیلسوف، سومین بار اشعری بود، چهارمین بار فقیه و بار پنجم محیر بود؛ ادراک وی از علوم قدیم، از نار عنکبوت هم سست‌تر بود و همین حال را در تصوف داشت.»
 (۱) ابوالقاسم قشیری
 (۲) احمد بن محمد غزالی
 (۳) بایزید بسطامی
 (۴) محمد بن محمد غزالی
- ۱۴۰- بیت زیر، به کدام اصل مسلم عرفانی اشاره دارد؟
 ز نابینایی آمد رأی تشبیه ز یک چشمی است ادراکات تنزیه
 (۱) تشبیه و تنزیه، متضاد یکدیگرند.
 (۲) حق تعالی مشبه به جمیع تعینات است.
 (۳) تصویر تشبیهی و تنزیهی از خداوند، هر دو اشتباه است.
 (۴) تصویر تشبیهی و تنزیهی از خداوند، اگر توأمان باشد مقبول عرفاست.
- ۱۴۱- در خصوص شاخه‌های فرقه شیعه، کدام مورد نادرست است؟
 (۱) همه شاخه‌های غلات، به تناسخ و حلول باور دارند.
 (۲) غالیه (غلات)، کسانی هستند که یکی از امامان را شبیه خدا انگاشته‌اند.
 (۳) امام صادق(ع) با غلات، چندان تندی نکرد و از در نصیحت با آنان وارد شد.
 (۴) ناووسیه معتقد بودند که امام صادق(ع) نمرده و زنده است و او مهدی منتظر است.
- ۱۴۲- چه کسی بداء را در مورد خداوند روا می‌دانست و معتقد بود گاهی آنچه در عالم واقع رخ می‌دهد برخلاف آن چیزی است که در علم خدا بوده است؟
 (۱) ابو عبدالله کرام (۲) مختار ثقفی (۳) محمد بن حنفیه (۴) واصل بن عطا
- ۱۴۳- کدام یک از ائمه شیعه با ایجاد نهاد وکالت، باعث نضج و گسترش بیشتر تشیع در شهرهای اسلامی شد؟
 (۱) امام موسی کاظم(ع)
 (۲) امام صادق(ع)
 (۳) امام رضا(ع)
 (۴) حضرت مهدی(ع)

۱۴۴- باور به امام زمان (ع) (مهدویت)، اولین بار توسط کدام گروه و برای چه کسی مطرح شد؟

- (۱) کیسانیه / محمد حنفیه
(۲) زیدیه / نفس زکیه
(۳) غلاة شیعه / امام هادی (ع)
(۴) اسماعیلیه / محمد بن اسماعیل

۱۴۵- بزرگ ترین انشعاب اسماعیلیه که باعث ایجاد دو فرقه مستعلویه و نزاریه شد، توسط کدام یک از خلفا (ائمه) فاطمی پدید آمد؟

- (۱) مستنصر (۲) معز (۳) حاکم (۴) حافظ

۱۴۶- کدام مورد درخصوص جان دانهز اسکوتوس، درست است؟

- (۱) نخستین مدافع آموزه لقاح مطهر مریم بوده است.
(۲) معتقد بود مریم پس از لقاح، از گناه پاک شده است.
(۳) مریم عیسای انسان را به دنیا آورد و عیسی بعد از تولد، خدا شد.
(۴) مریم مانند دیگر آدمیان، گناهکاری بود که فیض خدا او را پاک کرده بود.
۱۴۷- در باور حاسیدیان منسوب به بِشْط یا بَعْل شِم طُوو کدام مورد درست است؟

- (۱) تنهارام نجات، کف نفس و ریاضت است.
(۲) به شدت باقبولایی لوریایی باید مخالف بود.
(۳) استفاده از الکل و موسیقی، به هیچ روی جایز نیست.
(۴) صدیق می تواند معیشت و شغای پیروان خود را تضمین کند.

۱۴۸- در یهودیت

- (۱) هلاخا، دعای خاص عید پسخ است
(۲) هگادا، جنبه شریعتی یهودیت است
(۳) مزوزا، به معنای تعالیم اخلاقی است
(۴) میصوا، به معنای هر عمل دینی است
۱۴۹- در آموزه های عرفانی یهود، کدام نظریه در خلقت جهان به «در اخود جمع شدن خدا» تفسیر شده است؟
(۱) ان سوف (۲) شمیپا (۳) صیصوصم (۴) شلوت

۱۵۰- کدام مورد درباره یهودا لوی، درست است؟

- (۱) موهبت نبوت اختصاص به یهودیت ندارد.
(۲) کتاب الحجه و الدلیل فی نصرالدین الدلیل از اوست.
(۳) او می کوشید بین فلسفه یهودیت با الهیات یهود آشتی برقرار کند.
(۴) شناخت خدا از طریق عقل هم به دست می آید و صرفاً از طریق نبوت حاصل نمی شود.

۱۵۱- رالف کادورث، در کتابی با عنوان «نظام عقلانی حقیقی جهان»، کدام عبارت را بیان نمود؟

- (۱) تمام ادیان جهان، بر ساخته پیشوایان قدرت طلب بوده است.
(۲) همه ادیان جهان، از زودباوری و جهل انسان ها ناشی شده اند.
(۳) ادیان مختلف جهان، در یکتاپرستی عقلانی مشترک ریشه دارند.
(۴) تمام ادیان، در نهایت در یکتاپرستی اخلاقی مشترک ریشه دارند.

۱۵۲- در میان نگارش های پدران دوران پس از رسولان، اهمیت نظم در کلیسا در آثار منسوب به کدام پدران برجسته شده است؟

- (۱) کلمنت و ایرنایوس
(۲) ژوستین و آتاناسیوس
(۳) ایرنایوس و آکوئیناس
(۴) آریوس و آوگوستین
۱۵۳- در دوره پیش از قرون وسطا، کدام متفکران مسیحی، فلسفه نوافلاطونی را مسیحی کردند؟
(۱) آوگوستین و بوئتیوس
(۲) اورینگن و یوحنا دمشقی
(۳) فیلون و بوئتیوس
(۴) ترتولیان و آوگوستین

۱۵۴- کدام مورد در خصوص برداشت کبر کگارد از ایمان، درست است؟

- (۱) ایمان امری شخصی است که صرفاً موهبتی از جانب خداست.
- (۲) انسان، نخست خدا را می شناسد و سپس به او ایمان می آورد.
- (۳) انسان، تنها با سرسپردگی شخصی به شناخت خدا دست می یابد.
- (۴) ایمان، قدمی متعهدانه است که بعد از شناخت خدا حاصل می شود.

۱۵۵- مردم نوئر اعتقاد دارند که «کووت نهیل»

- (۱) روح آسمان و آفریننده نیکی ها است
- (۲) خدایی است که بر حوادث جهان طبیعی کنترل کامل دارد
- (۳) آفریننده انسان است که آنها را از طریق عقل هدایت می کند
- (۴) خدایی ماورایی است که از طریق ارواح، جهان را اداره می کند

۱۵۶- نخستین پژوهشگر غربی که ترجمه زند اوستا را در سه جلد منتشر کرد، چه کسی بود؟

- (۱) وژن بهرنوف
- (۲) آنکتیل دو پرون
- (۳) فدریش اشپیگل
- (۴) کریستیان بارتلمه

۱۵۷- «مادیان هزار دستان» چگونه اثری است؟

- (۱) راجع به مباحث کلامی و فلسفی زردشتی است.
- (۲) مربوط به مباحث اخلاقی و عرفانی است.
- (۳) شامل احکام فقهی و شرعیات است.
- (۴) بیشتر به قوانین مدنی توجه دارد.

۱۵۸- سپنتا آرمیتی / سپندارمذ به عنوان یکی از امشاسپندان، به چه معناست؟

- (۱) اقتدار معنوی
- (۲) رسایی و کمال
- (۳) چیرگی نیکان
- (۴) منش درست و افزونی بخش

۱۵۹- کدام مورد در خصوص مانی و آموزه های او درست است؟

- (۱) آموزه تناسخ را انکار می کرد.
- (۲) بن پلیدی و شر نابودشدنی است.
- (۳) اهورامزدا را خدای بزرگ و پدر روشنی می دانست.
- (۴) خود را فارقلیطی می دانست که مسیح، وعده آمدنش را داده است.

۱۶۰- معنی اصطلاح «تائو چیانو» چیست؟

- (۱) مکتب تائو
- (۲) دین تائو
- (۳) تعلیم عرفانی تائو
- (۴) تعلیم اخلاقی تائو

۱۶۱- یانگ جائو و موزه، به ترتیب، هریک نماینده کدام مکتب هستند؟

- (۱) قانون گرایی - طبیعت گرایی
- (۲) طبیعت گرایی - خود دوستی
- (۳) خود دوستی - فلسفه سودمندی
- (۴) فلسفه سودمندی - طبیعت گرایی

۱۶۲- ویژگی مکتب سونگ و مکتب مینگ، به ترتیب کدام است؟

- (۱) ایدئالیستی - خردگرایی
- (۲) خردگرایی - ایدئالیستی
- (۳) عمل گرایی - عمل گرایی
- (۴) عمل گرایی - عمل گرایی

۱۶۳- سه رکن آیین کهن بودایی کدام اند؟

- (۱) دیانه - اسانه - پرانه یمه
- (۲) دوکه - اناته - انیکا
- (۳) ستوه - تمس - رجس
- (۴) کرمه - درمه - دیانه

۱۶۴- کدام مورد در خصوص سرشت منجیان در دین بودایی، درست است؟

- (۱) بودی ستوه ها در حال حاضر، حیات دارند و دعا های مؤمنان را می شنوند.
- (۲) دینانی بوداها در کالبد انسانی ظهور کرده و به مقام علوی و آسمانی رسیده اند و اکنون مواظب حوایج بشری هستند.
- (۳) میتیه یکی از بودایی هایی است که در گذشته بر روی زمین زندگی می کرده و مستعد یاریگری سالکان طریقت بوده است.
- (۴) منوشی بوداها در گذشته در این جهان صورت بشری داشته اند، سپس به اشراق و به نیروانا رسیده و اکنون دعا های آدمیان به آنان نمی رسد.

۱۶۵- در تفسیر گیتا، شانکارا و رامانوجا معتقد بودند که جهت رستگاری، کدام راه‌ها متقدم هستند و اهمیت بیشتری دارند؟

- (۱) اخلاص و معرفت
- (۲) عشق و عمل به وظایف
- (۳) معرفت و عمل به وظایف
- (۴) عمل به وظایف و علم

۱۶۶- سرود موسوم به پوروشا سوکتا (Purusa sukta)، متضمن کدام موضوع است؟

- (۱) شرح خلقت و تکوین جهان
- (۲) شرح نخستین موجود آفرینش
- (۳) قربانی جهانی که از تجلیات اصیل آیین نیایش و قربانی است.
- (۴) احیا و تجدید عالم و بازگردانیدن چرخ حیات به نقطه اول حرکت آن.

۱۶۷- از نظر شایگان، «راما نوجا» در تاریخ معنویت هند، به چه دلیلی اهمیت یافته است؟

- (۱) تفسیر بهاگوات گیتا
- (۲) تفسیر برهما سوترا
- (۳) شاگردی وی نزد شانکارا و تحصیل معارف از او
- (۴) کوشش در نظام بخشیدن به آیین ستایش ویشنوی و تبدیل آن به مکتب فلسفی

۱۶۸- به گفته میرچا الیاده، انسان دینی اشتیاق به، حضور در و اشباع شدن به وسیله دارد.

- (۱) بودن - واقعیت - قدرت
- (۲) نیایش - قدرت - محبت
- (۳) واقعیت - محبت - دانستن
- (۴) بودن - پرستش - حقیقت

۱۶۹- چه کسی معتقد بود که «دین یک وسیله روان‌شناختی است که ما به وسیله آن، آرزوها، فضیلت‌ها و ایدئال‌های خود را به یک موجود فوق‌طبیعی تخیلی که خدایش می‌نامیم، نسبت می‌دهیم»؟

- (۱) فوئرباخ
- (۲) فروید
- (۳) فروم
- (۴) یونگ

۱۷۰- دارا شکوه، برای مفاهیم هندویی «برهما»، «ویشنو» و «شیوا» به ترتیب چه معادل‌هایی از مفاهیم اسلامی برگزیده است؟

- (۱) خدا، محمد و فرشتگان
- (۲) خالق، علیم و قاهر
- (۳) محمد، قرآن و فرشتگان
- (۴) جبرئیل، میکائیل و اسرافیل

تاریخ و تمدن ملل اسلامی:

۱۷۱- کدام گروه یا جریان، در تقابل جدی، پایدار و سرنوشت‌ساز با دو میراث رسول خدا(ص) یعنی قرآن و عترت قرار گرفت؟

- (۱) ارتداد قبایل
- (۲) اشرافیت قبیله‌ای
- (۳) پیامبران دروغین
- (۴) نفاق

۱۷۲- کدام مورد، بیانگر اصلی‌ترین روحیه و ویژگی اخلاقی بادیه‌نشینان جزیره العرب است؟

- (۱) غارتگری
- (۲) مهمان‌نوازی

- (۳) آزادی از هر قیدوبند
- (۴) وفای به عهد و پیمان

۱۷۳- پیدایش دو اتحادیه بزرگ قبیله‌ای اعراب شمالی و جنوبی، پیامد سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کدام رخداد مهم بود؟

- (۱) ظهور اسلام از مکه
- (۲) فتوحات اعراب
- (۳) انحصارطلبی سیاسی امویان
- (۴) رقابت غیراعراب با قبایل عرب

۱۷۴- به کدام دلیل اصلی، دعوت اسلام در مکه پس از سیزده سال با مخالفت و ستیز روبه‌رو شد، اما در میان مردم یترب، به سرعت و طی سه سال گسترش یافت؟

- (۱) ساکنان یترب برای غلبه بر اختلافات داخلی، اسلام را پذیرفتند.
- (۲) ساکنان یترب برخلاف ساکنان مکه، از قبل با آیین حنیف ابراهیمی آشنا بودند.
- (۳) بیشتر ساکنان یترب برخلاف ساکنان مکه، از استقلال مالی و رفاه نسبی برخوردار بودند.
- (۴) بیشتر ساکنان یترب، در یک طبقه اجتماعی و آزاد بودند و مانند ساکنان مکه برده اقلیت اشراف و شیوخ نبودند.

۱۷۵- سوره فتح، ناظر به کدام وقایع است؟

- (۱) فتح مکه - غزوه خیبر
- (۲) غزوه خیبر - غزوه خندق
- (۳) غزوه خندق - صلح حدیبیه
- (۴) صلح حدیبیه - فتح مکه

۱۷۶- اصلی ترین مانع سیاسی در برابر خلافت امام علی (ع) و امام حسن (ع)، چه بود؟

- (۱) قبیله گرایی سیاسی
- (۲) ظاهریینی و دنیا طلبی مردم
- (۳) غلبه نفاق سیاسی بر کارگزاران
- (۴) منفعت طلبی شیوخ قبایل

۱۷۷- کدام مورد درباره اتابکان سلغری، درست است؟

- (۱) خراجگزار سلجوقیان و سپس خوارزمشاهیان بودند.
- (۲) حکومت آنان در نهایت به دست خوارزمشاهیان پایان یافت.
- (۳) خاستگاه ایرانی داشتند و در استقرار حکومت سلجوقیان سهیم بودند.
- (۴) مرکز قدرت آنان کرمان بود، اما در فارس نیز دارای نفوذ و اعتبار بودند.

۱۷۸- رواج القاب استندار و اسپهبد در میان امیران و حاکمان ولایات شمالی ایران در سده های نخستین اسلامی، بیشتر نشان دهنده چیست؟

- (۱) رویارویی همیشگی میان حاکمان و ساکنان مناطق شمالی با عرب ها و مسلمانان
 - (۲) تداوم گرایش های ملی و ایوانی پس از سقوط ساسانیان به رغم پذیرش اسلام
 - (۳) عدم پذیرش اسلام از سوی حاکمان محلی و مردم و وفاداری به ادیان و مذاهب باستانی
 - (۴) کوشش های مستمر حاکمان مناطق شمالی برای احیای حکومت ساسانی تا سده چهارم
- ۱۷۹- راهکار اصلی سلاطین نخست سلجوقی برای کنترل هرج و مرج ها و بی نظمی های ترکمانان، چه بود؟

- (۱) سپردن حکومت نواحی دوردست و مناطق مرزی به ترکمانان به عنوان تیول و اقطاع
 - (۲) سرکوب شدید شورش ها و قیام های ترکمانان و دستگیری و قتل رهبران و فرماندهان آنان
 - (۳) برکشیدن منشیان و دیوانسالاران ایرانی و کوتاه کردن دست ترکمانان از امور سیاسی و نظامی
 - (۴) گسیل کردن آنان به نواحی شمال غربی ایران به منظور محافظت از مرزها و برخورداری از چراگاه ها
- ۱۸۰- نقش کدام حکومت ها، در تجزیه اتحاد سیاسی جهان اسلام در دوره اول عباسی، با یکدیگر قابل مقایسه است؟

- (۱) آل بویه و حمدانیان
- (۲) سامانیان و ادریسیان
- (۳) طاهریان و اغلبیان
- (۴) صفاریان و آل زیار

۱۸۱- کدام مورد درباره حکومت غزنویان، درست است؟

- (۱) حکومت آنان، اوج گرایش به سلطنت مطلقه ای بود که در میان حکومت های مسلمان در شرق پدیدار شد.
- (۲) بنیانگذار این سلسله، نخستین امیر مسلمان بود که حملات گسترده ای را به هند و هند سامان داد.
- (۳) در گسترش اسلام در هند و تأسیس نخستین حکومت مسلمان در آن سرزمین، پیشگام بودند.
- (۴) مانند سامانیان و آل بویه به علوم عقلی و به ویژه فلسفه، توجه داشتند.

۱۸۲- کدام مورد، درباره حکومت معتضد، شانزدهمین خلیفه عباسی، درست است؟

- (۱) رویارویی هم زمان با قیام های زنگیان و شیعیان
- (۲) کوتاه کردن کامل دست غلامان ترک از امور خلافت
- (۳) سخت گیری بر شیعیان و ضبط اموال و دارایی های آنان
- (۴) اقداماتی برای تجدید حیات سیاسی و اقتصادی خلافت عباسی

۱۸۳- مهم ترین تفاوت ها در شیوه حکمرانی مهدی، سومین خلیفه عباسی با پدرش، منصور چه بود؟

- (۱) مصالحه با شیعیان - رواج تجمل گرایی و اشرافیت - مقابله با زنداقه
- (۲) مقابله با زنداقه - تجمل گرایی - به کارگیری گسترده ایرانیان در دیوانسالاری
- (۳) سخت گیری در امور مالی - جلوگیری از دخالت زنان حرم در سیاست - توجه بیشتر به موالی
- (۴) استخدام ترکان در امور نظامی - نبردهای مداوم با رومیان - رسیدگی به شکایات مردم بر علیه کارگزاران

۱۸۴- کدام گروه، عامل اصلی انقراض موحدون بودند؟

- (۱) حفصیان
- (۲) زتاتیان
- (۳) مرینیان
- (۴) مسیحیان اسپانیا به رهبری آلفونس هشتم

۱۸۵- مهم ترین اقدام محمود غازان که بر جنبه های مختلف جامعه ایلخانی تأثیر گذاشت، کدام بود؟

- (۱) صدور یرلیغ هایی برای اصلاح امور مالی و مالیاتی
- (۲) پیروزی های چشمگیر بر ممالیک مصر و دفع خطر آنان برای همیشه
- (۳) انتقال قدرت سیاسی از اشرافیت مغولی - ترکی به دیوانسالاران ایرانی
- (۴) پذیرش اسلام و فراهم شدن زمینه جذب مغولان در فرهنگ ایرانی - اسلامی

۱۸۶- نخستین فرد از دودمان عثمان که به سلطان ملقب شد، که بود؟

- (۱) اورخان
- (۲) بایزید اول
- (۳) سلیم اول
- (۴) مراد اول

۱۸۷- در تاریخ عثمانی، نهاد سلطنت از چه زمانی جنبه تشریفاتی پیدا کرد؟

- (۱) غلبه صدراعظم ها بر اداره امور نهاد سلطنت
- (۲) غلبه باب السعاده یا حرمسرای سلطان بر نهاد سلطنت
- (۳) خودداری سلاطین از فرماندهی مستقیم سپاه نی چری
- (۴) تشدید رقابت بین دو قرارگاه سلاطین عثمانی در استانبول و ادرنه

۱۸۸- کدام مورد، از عوامل توافق خفت بار کامل محمد ایوبی با فردریک دوم برای واگذاری بیت المقدس نیست؟

- (۱) درگیری امیران ایوبی با هم
- (۲) تهدیدات خوارزمشاهیان
- (۳) خطر صلیبیان شام
- (۴) قدرت نظامی برتر فردریک دوم و محاصره دمیاط

۱۸۹- به کدام دلیل، صلیبیان در جنگ هشتم صلیبی، مقصد افریقیه (تونس) را برگزیدند؟

- (۱) اختلافات لوئی نهم با امیر طرابلس و حاکم عکا، مانع حمله صلیبیان به شام و مصر شد.
- (۲) پادشاه سیسیل، صلیبیان را برای حمله به تونس، به دلیل اهمیت و نزدیکی آن به سیسیل قانع کرد.
- (۳) لوئی نهم تصمیم داشت پس از کسب غنائم و تقویت روحیه صلیبیان پس از تونس، به مصر حمله کند.
- (۴) استحکامات جدید ایجاد شده توسط بیبرس در اسکندریه و مصب رود نیل مانع حمله به مصر شد.

۱۹۰- کدام مورد، از عوامل اصلی قطع مناسبات سیاسی ترکان عثمانی با ممالیک مصر بود؟

- (۱) اعطای پناهندگی ممالیک به جم، برادر فراری سلطان بایزید
- (۲) درگیری های پیاپی میان عاملان ممالیک و ترکان عثمانی در شام و آسیای صغیر
- (۳) انعقاد قرارداد محرمانه قانصوه غوری با شاه اسماعیل صفوی
- (۴) تحریک اقلیت های دینی قلمرو عثمانی از سوی ممالیک

۱۹۱- کوچاندن اعراب بنی هلال و بنی سلیم، از سوی کدام خلیفه فاطمی و به کدام دلیل صورت گرفت؟

- (۱) حاکم - تقویت حکومت زیریان برای مقابله با شورش خوارج
- (۲) مستنصر - تقویت حکومت زیریان برای مقابله با شورش خوارج
- (۳) حاکم - تنبیه معز بن بادیس امیر زیری که به خلیفه عباسی پیوسته بود.
- (۴) مستنصر - تنبیه معز بن بادیس امیر زیری که به خلیفه عباسی پیوسته بود.

۱۹۲- درگیری ضرغام و شاور بر سر وزارت عاضد فاطمی، چه پیامدی داشت؟

- (۱) دخالت نظامی زنگیان شام و صلیبیان بیت المقدس در مصر
- (۲) درخواست کمک نظامی ضرغام از بیزانس و شاور از اتابکان شام
- (۳) ورود بدرالجمالی به قاهره به درخواست خلیفه برای سرکوب منازعات
- (۴) درخواست کمک نظامی شاور از اتابکان شام و ضرغام از بنی مدرار در مغرب

- ۱۹۳- موضوع کتاب «ضوء النبراس و انس الجلاس فی اخبار الموقوفین من الناس» چیست؟
(۱) خوشنویسی و خوشنویسان
(۲) سفال سازی و سفالگران
(۳) کاشی کاری و کاشی کاران
(۴) نگارگری و نگارگران
- ۱۹۴- کدام مورد درباره ویژگی مساجد هند دوره تیموری، درست است؟
(۱) ایجاد مناره های بلند و باریک و چندگانه و گنبدهای شلجمی
(۲) استفاده از کاشی کاری گسترده و ایجاد دو ایوان در مساجد
(۳) ایجاد ورودی های بزرگ که بنایی مستقل به نظر می رسد و مناره های مرتفع و گنبدهای پیازی شکل
(۴) استفاده از گنبد و نیم گنبد برای ایجاد پوشش سقف مساجد و شبستان های متعدد و پوشیده از کاشی کاری
- ۱۹۵- کدام مورد درباره سبک معماری مغرب و اندلس، درست است؟
(۱) در دوره شرفای سعدی رو به انحطاط نهاد.
(۲) در دوره فاطمیان مغرب پدید آمد و تا سده دهم هجری دوام پیدا کرد.
(۳) بارزترین ویژگی آن، مناره های استوانه ای با پوشش سنگ و آجر است.
(۴) در دوره مرابطون و موحدون، در اندلس پدید آمد و در سده نهم هجری به اوج رسید.
- ۱۹۶- کدام یک از روش های تدریس در نظام آموزشی مسلمانان را می توان از روش های پیشرفته برشمرد؟
(۱) مذاکره
(۲) مناظره
(۳) درایت
(۴) قرائت
- ۱۹۷- تأثیر عوامل جغرافیایی و اقلیمی بر تعلیم و تربیت، در آثار کدام اندیشمند برجسته است؟
(۱) ابوعلی مسکویه
(۲) ابن خلدون
(۳) عامری
(۴) فارابی
- ۱۹۸- آثار زیر به ترتیب، متأثر از کدام رویکرد یا مکتب تربیتی تألیف شده اند؟
«الذریعة الی مکارم الشریعة راغب اصفهانی - السعادة و الاسعاد عامری - منیة المرید شهید ثانی - الرسالة المفصلة لاحوال المتعلمین قابسی»
(۱) اخلاقی - عرفانی - فقهی - فقهی
(۲) اخلاقی - فلسفی - اخلاقی - فقهی
(۳) ادبی - فلسفی - فقهی - حدیثی
(۴) ادبی - عرفانی - اخلاقی - حدیثی
- ۱۹۹- کدام مورد، از تأثیرات سودمند تأسیس مدارس نظامیه، نیست؟
(۱) شکل گیری نهضت تأسیس مدارس دولتی و مردمی
(۲) تقویت مذاهب فقهی چهارگانه اهل سنت
(۳) نفوذ حاکمیت در نظام آموزشی
(۴) تغییر جایگاه عالمان و مدرسان
- ۲۰۰- کدام مورد درباره ابن ماجد، درست نیست؟
(۱) مهم ترین اثر او کتاب الفوائد فی اصول علم البحر و القواعد است.
(۲) العمدة المهریة فی ضبط العلوم البحریة، مهم ترین کتاب او در جغرافیای دریایی است.
(۳) سی اثر درباره دریانوردی نوشت و یکی از مهم ترین نویسندگان در زمینه اقیانوس شناسی به شمار می رود.
(۴) هدایت کشتی واسکوداگاما را در ۱۴۹۸ م. از ساحل شرقی آفریقا تا کالیکات هندوستان برعهده داشت.
- ۲۰۱- موقعیت آفریقیه در جغرافیای تاریخی اسلام، کدام مناطق را شامل می شود؟
(۱) ارض السودان یا بلاد نوبه و بجا
(۲) سرتاسر شمال آفریقا از مصر تا مراکش
(۳) مناطق بربرنشین مغرب وسطی و مغرب اقصى
(۴) سرزمین لوبیه مشتمل بر دو ناحیه برقه و طرابلس غرب و سرزمین تونس

- ۲۰۲- کدام مورد، از مؤلفه‌های مکتب بلخی در جغرافیای اسلامی نیست؟
 (۱) اکتفا به وصف جغرافیای عالم اسلامی
 (۲) جغرافیای مبتنی بر نقشه و نقشه‌نگاری
 (۳) جهانی بودن با توجه به جغرافیای ربع مسکون عالم
 (۴) توجه ویژه به مفاهیم جغرافیایی آیات و روایات اسلامی
- ۲۰۳- کدام یک از شهرهای شام، به شهر نواعیر یا دولاب‌ها معروف است؟
 (۱) حمّاء (۲) حمص (۳) منبج (۴) معرّة النعمان
- ۲۰۴- سه منطقه تجاری در شمال شرق جهان اسلام کدام‌اند؟
 (۱) مرو - بلخ - نیشابور (۲) مکران - مرو - هرات
 (۳) فرغانه - چاچ - سمرقند (۴) خراسان - خوارزم - ماوراءالنهر
- ۲۰۵- کدام شرق‌شناس اسپانیایی، براساس آثار برجای‌مانده از دوره اسلامی، مشخصات هنر و معماری مسلمانان اسپانیا را شناسایی کرد؟
 (۱) آلمین بالاسیوس (۲) آنخل گنزالت پالنسیا (۳) تورس بالباس (۴) ژولین ریرا
- ۲۰۶- کدام مورد، در رشد مطالعه علمی اسلام در غرب در قرن بیستم تأثیر نداشت؟
 (۱) بهبود مناسبات رهبران دینی مسلمان و مسیحی
 (۲) کاهش وابستگی دانشگاه‌ها و مؤسسات شرق‌شناسی به منابع مالی دولتی
 (۳) افزایش توجه دولت‌های غربی به شرق‌شناسی سنتی برای استعمار جهان اسلام
 (۴) بهره‌گیری غرب از ابزارهای ارتباط جمعی به جای مطالعات اسلامی برای سیطره بر افکار عمومی مسلمانان
- ۲۰۷- مهم‌ترین اثر تألیفی درباره اندازه‌گیری وزن مخصوص اجسام و مباحث مربوط به فیزیک و مکانیک و هیدرواستاتیک، کدام است؟
 (۱) میزان الحکمه خازنی (۲) کتاب الحیل بنی موسی
 (۳) الحیل الهندسیة جزری (۴) الجماهر فی معرفة الجواهر بیرونی
- ۲۰۸- کدام مورد درباره تألیف تذکرة اولی‌الالباب و الجامع للعجب العجائب، درست است؟
 (۱) داود انطاکی در قرن دهم هجری، آن را در طب و داروشناسی نوشت.
 (۲) توسط حسن افندی و علی افندی، بر مبنای طب غربی پارکلسوس تألیف شده است.
 (۳) در قرن یازدهم هجری، صالح بن سلّوم با رویکرد طب کیمیایی اروپا، آن را تألیف کرد.
 (۴) در قرن نهم هجری براساس آثار قزوینی و طوسی و در عجایب‌البلدان نوشته شده است.
- ۲۰۹- ذیل عنوان «فن سماع طبیعی»، چه مباحثی مطرح می‌شود؟
 (۱) کلامی و الهیاتی (۲) علم الحیل یا مکانیک
 (۳) مابعدالطبیعه یا متافیزیک (۴) اصول فلسفه طبیعی یا فیزیک
- ۲۱۰- پیش از نهضت ترجمه در نیمه دوم قرن دوم هجری، کدام دانشمند با تبحر فراوان در نجوم هندی، «تقطیع کُرَدجات الجیب» و «الزیج محلول من السند هند» را تألیف کرد؟
 (۱) ابواسحاق فزاری (۲) ماشاءالله منجم
 (۳) یعقوب بن طارق (۴) ابوحفص عمر بن فرخان طبری
- ۲۱۱- سهم عمده رازی در علم شیمی، چه بود؟
 (۱) حذف زبان و تعابیر کیمیایی در کتاب الاسرار
 (۲) طبقه‌بندی مواد و تعریف دقیق اعمال و فرایندهای شیمیایی
 (۳) برقراری پیوند میان کیمیا و طب در کتاب الحاوی
 (۴) تقسیم فلزات به انواع هفتگانه

۲۱۲- «مکس» چیست؟

- (۱) خمس غنایم و زکات و صدقات
- (۲) مالیات سرانه یا جزیه الرئوس
- (۳) مالیات محصولات زراعی یا خراج الارض
- (۴) مالیات مال التجاره‌های دریایی یا اعشار السفن

۲۱۳- اصل و اساس «ضیاع خلافت» یا ضیاع سلطانی در عهد عباسیان چه بود؟

- (۱) اراضی مصادره شده امویان
- (۲) اراضی موات و بایر تازه آباد شده
- (۳) اراضی متصرفی در سرزمین‌های تازه فتح شده
- (۴) اراضی مصادره شده کارگزاران بنی عباس

۲۱۴- کدام مورد در خصوص کشتی‌های موسوم به جُلُباب، نادرست است؟

- (۱) در ساخت آنها از اجسام فلزی استفاده نمی شد.
- (۲) به اقتضای شرایط بحر احمر ساخته می شدند.
- (۳) مرکز ساخت آنها در دارالصناعة بندر عیذاب بود.
- (۴) ساخت دارالصناعة جزیره روضه نیل در عهد طولونیان بودند.

۲۱۵- بنابر نظر ابن خلدون، شکل بیعت با خلیفه به مرور ایام به چه صورت انجام می شد؟

- (۱) همچون مجلس سلام خسروان ایرانی
- (۲) ارسال هدایا به همراه نامه انقیاد و اطاعت
- (۳) حضور بزرگان قوم در کاخ خلیفه و مصافحه با او
- (۴) حضور ساکنان مرکز خلافت در بار عام خلیفه و مصافحه با او

۲۱۶- کدام مورخ مسلمان، در مقدمه کتاب خود، بر تکرار امور تاریخی تصریح و بر عبرت آموزی از آنها توجه کرده است؟

- (۱) ابوالفضل بیهقی
- (۲) ابوالحسن مسعودی
- (۳) ابوعلی مسکویه
- (۴) خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی

۲۱۷- رکن اصلی تاریخ نگاری مسلمانان در سده های نخستین اسلامی، چه بود؟

- (۱) درایت
- (۲) روایت
- (۳) سپهرنگاری
- (۴) قصه پردازی

۲۱۸- مهم ترین زمینه و عامل حفظ زبان فارسی پس از ورود اسلام و اعراب مسلمان به ایران و تبدیل آن به زبان دوم علمی جهان اسلام، خاصه تاریخ نگاری، کدام است؟

- (۱) غلبه نخبگان ایرانی بر نهاد خلافت و دولت در دوره اسلامی
- (۲) انتقال موارث و مکتوبات پهلوی دوره ساسانی به دوره اسلامی
- (۳) حفظ بافت جمعیتی و موارث فرهنگی - زبانی ایران پیش از اسلام
- (۴) جذب مورخان و دانشمندان ایرانی تبار در مراکز علمی دوره اسلامی

۲۱۹- کدام کتاب به شیوه فرهنگ نامه ای تنظیم نشده است؟

- (۱) تاریخ الاسلام ذهبی
- (۲) اسدالغایه ابن اثیر
- (۳) وفيات الاعیان ابن خلکان
- (۴) الاستیعاب فی معرفة الاصحاب ابن عبدالبر

۲۲۰- در روش تحقیق، کدام مورد از اهداف یادداشت برداری نیست؟

- (۱) اندیشه ها و تأملات غیر شخصی
- (۲) دیدگاه های مورخان دیگر
- (۳) اندیشه ها و تأملات شخصی
- (۴) داده های تاریخی

فلسفه - کلام اسلامی - منطق:

۲۲۱- این سخن ابن سینا «اعلم أنك قد تفهم معنى المثلث و تشكُّ هل هی موصوف بالوجود فی الأعیان، أم لیس بموجود؟»

ناظر به کدام تمایز است؟

- (۱) محسوس با مجرد
- (۲) واجب با ممکن
- (۳) وجود با ماهیت
- (۴) مبدع با محدث

۲۲۲- منظور شیخ الرئيس در این سخن که «تأمل كيف لم يحتج بياننا لثبوت الأول و وحدانيته و برائته عن الصفات، إلى تأمل غير نفس الوجود و لم يحتج إلى اعتبار من خلقه و فعله و إن كان ذلك دليلاً عليه» بیان کدام مورد است؟

(۱) برهان وجوب و امکان (۲) برهان برعینیت ذات و صفات

(۳) برهان صدیقین براهبات وجود واجب (۴) برهان برعینیت وجود و ماهیت در واجب تعالی

۲۲۳- طبق نظر خواجه نصیرالدین طوسی «علت اولی» در این کلام ابن سینا که «ان كانت علة اولی، فهي علة لكل وجود و العلة حقيقة كل وجود فی الوجود» کدام علت است؟

(۱) فاعلی (۲) غایی (۳) صوری (۴) مادی

۲۲۴- ملاک نیاز به فاعل از نظر متکلمان و از نظر ابن سینا است.

(۱) امکان ذاتی - وجوب غیری (۲) حدوث زمانی - امکان ذاتی

(۳) وجوب غیری - امکان ذاتی (۴) حدوث زمانی - وجوب غیری

۲۲۵- کثرت افراد نوع واحد، به چه عواملی می تواند وابسته باشد؟

(۱) طبیعت نوع - علت فاعلی - علت قابلی (۲) علت قابلی - علت مادی - طبیعت نوع

(۳) علت فاعلی - علت صوری - علت مادی (۴) علت قابلی - علت فاعلی - علت غایی

۲۲۶- از نظر سهروردی اگر فلک محدود الجهات وجود نداشته باشد، کدام مورد اتفاق می افتد؟

(۱) ابعاد عالم نامتناهی خواهد بود. (۲) نظام افلاک فرو خواهد پاشید.

(۳) عدم قابل اشاره حسی خواهد بود. (۴) تعداد افلاک، نامتناهی خواهد بود.

۲۲۷- سهروردی انوار قاهره را از طریق کدام قاعده اثبات می نماید؟

(۱) تضاد انوار (۲) امکان اشرف

(۳) تضاعف انوار (۴) قاعده مشرقیه نور و ظلمت

۲۲۸- کدام دسته همگی از آثار رمزی سهروردی محسوب می شوند؟

(۱) تلویحات - مطارحات - پرتونامه (۲) لغت میدان - صغیرسیمرغ - الواح عمادی

(۳) هیاکل النور - پرتو نامه - بستان القلوب (۴) عقل سرخ - آواز پر جبرئیل - صغیرسیمرغ

۲۲۹- سهروردی کدام قسمت دستگاه فلسفی ارسطو را نمی پذیرد؟

(۱) نظریه رؤیت (۲) علم النفس

(۳) طبیعیات و تقسیم اجسام (۴) موضوع حکمت

۲۳۰- نظر ملاصدرا در مورد کلیات جواهر کدام است؟

(۱) از حیث مفهوم، جوهر و از حیث مصداق ذهنی، کیف نفسانی و عرض هستند.

(۲) مفهوم ذهنی آنها عرض و مصادیق خارجی آنها جوهر است.

(۳) فقط وجود ذهنی دارند و از این جهت عرض هستند.

(۴) جوهرند و مفهوم جوهر در ماهیت آنها، مأخوذ است.

۲۳۱- منظور از «الماهیه قد توخذ من حیث هی من غیر اشتراط قید عدمی» او وجودی مع تجویز کونها مع قید او مع

عدم قید فیحتمل صدقه علی المأخوذ مع قید و علی المأخوذة مع عدمه» ماهیت به کدام اعتبار است؟

(۱) بشرط لا (۲) بشرط شیء

(۳) لا بشرط قسمی (۴) لا بشرط مقسمی

۲۳۲- طبق نظر ملاصدرا در روز قیامت کدام جزء از انسان مستحق عقوبت است؟

(۱) اعضا و جوارح (۲) نفس ناطقه

(۳) نفس حیوانی (۴) قوای ادراکی

۲۳۳- طبق نظر ملاصدرا، نفس چگونه معقولات کلی را ادراک می کند؟

- (۱) با انتزاع صور مجردة
- (۲) به مشاهده ذوات نوری مجرد
- (۳) به اتصال به عقل فعال
- (۴) با اشراقات نفس بر امر معقول

۲۳۴- طبق نظریه معاد جسمانی ملاصدرا، رابطه نفس و بدن چگونه است؟

- (۱) هناك یرتقی الابدان بحسب تزايد استعداداتها الى حدود النفوس
- (۲) النفوس الاخریة فاعلة لاجسادها على سبيل الاستیجاب و الاستلزام
- (۳) الاجساد الاخریة قابلة لنفوسها على سبيل الاستعداد
- (۴) النفوس الاخریة فاعلة لاجسادها على سبيل الاستعداد

۲۳۵- دلیل ملاصدرا در این نقد چیست؟ «لیس فیما ذكره بعض اجلة العلماء و سماه ذوق المتألهین، من كون موجودیة

الماهیات بالانتساب الى الوجود الحق معنى التوحید الخاصی اصلا و لا فیه شیء من الاذواق الالهیین»

(۱) استحالة تقدم الشیء على نفسه و استحالة التناقض یظهر فی موضوع الوحدة العددیة لا فی الوحدة النوعیة و اشباهها.

- (۲) فیه مغالطة و وجه المغالطة الخلط بین الوجود و الماهیة
 - (۳) مبناه على ان الضاد عن الجاعل هو الماهیة دون الوجود
 - (۴) مبناه على ان نسبة الممكنات الى القیوم جل اسمه یكون بالحلول و الاتحاد او نحوهما
- ۲۳۶- طبق نظر ملاصدرا علم واجب به جزئیات مادی چگونه است؟

- (۱) علما متبوعاً للمعلوم من صور الحقایق الاسماء الالهیة مقدماً على الایجاد المعلوم
- (۲) علما تابعة للمعلوم من صور الحقایق الاسماء الالهیة مقدماً على الایجاد المعلوم
- (۳) وجود الاشیاء له عین علمه تعالی بها فی العلم المتقدم على الایجاد
- (۴) وجود الاشیاء له عین علمه تعالی بها فی العلم الذى مع الایجاد

۲۳۷- طبق نظر ملاصدرا منظور ابن سینا از «فی الوجود و علله» کدام وجود است؟

- (۱) وجود مطلق
- (۲) وجود مکانی
- (۳) موجود مطلق
- (۴) وجود واجب بالغیر

۲۳۸- نظریه احوال در باب صفات خداوند، منتسب به کدام متکلم است؟

- (۱) ابوهاشم جبایی
- (۲) ابوالحسن اشعری
- (۳) ابوعلی جبایی
- (۴) خواجه نصیر طوسی

۲۳۹- ویژگی های معجزه از نظر خواجه نصیرالدین طوسی کدام است؟

- (۱) سبب طبیعی ندارد و امور عادى را نفی می کند.
- (۲) خارق عادت است و با ادعای نبوت همراه است.
- (۳) امور عادى را نفی می کند و خارق عادت است.
- (۴) سبب طبیعی ندارد و با ادعای نبوت همراه است.

۲۴۰- عدم جواز تعاکس در بحث حسن و قبح، دلیل بر چیست؟

- (۱) ذاتی بودن حسن و قبح
- (۲) عقلی بودن حسن و قبح
- (۳) زائد بودن حسن و قبح بر فعل فاعل
- (۴) جواز حسن احسان و قبح ظلم در شرع

۲۴۱- از نظر امامیه، به چه دلیل امامت، به نص است؟

- (۱) ممکن است در انتخاب مردم اشتباه رخ دهد.
- (۲) امام باید معصوم باشد و تنها خداوند، علم به عصمت افراد دارد.
- (۳) امام باید عادل و عالم باشد و تنها خداوند، عالم به علم و عدالت افراد است.
- (۴) امام باید عالم و قادر باشد و تنها خداوند، عالم به علم و قدرت افراد است.

- ۲۴۲- برهان وجوب و امکان دال بر وجود ضروری است. تفاوت میان این ضرورت و وجوب وجود چیست؟
 (۱) این ضرورت، عین همان وجوب است.
 (۲) این ضرورت، منطقی است و آن وجوب، فلسفی است.
 (۳) این ضرورت، غیری است اما آن وجوب، ذاتی است.
 (۴) این ضرورت، ذهنی و تصدیقی و آن وجوب، عینی و خارجی است.
- ۲۴۳- عبارت «لو وجبا عقلاً لزم أحد الأمرین و هو إمّا خلاف الواقع أو إخلال بحکمة الله»، بیانگر چه مطلبی است؟
 (۱) جواز سمعی عفو بر خداوند
 (۲) وجوب عقلی اسقاط عقاب با توبه
 (۳) وجوب سمعی اسقاط عقاب با توبه
 (۴) وجوب سمعی امر به معروف و نهی از منکر
- ۲۴۴- از نظر خواجه نصیرالدین طوسی، دلیل وجوب نصب امام بر خداوند چیست؟
 (۱) لطف الهی
 (۲) عدل الهی
 (۳) حکمت الهی
 (۴) رحمت الهی
- ۲۴۵- قضا و قدر علمی، از لوازم خداوند است.
 (۱) ذات مطلق
 (۲) اراده مطلق
 (۳) علم مطلق
 (۴) قدرت مطلق
- ۲۴۶- «و لا یجب إعادة فواضل المُکلف» پاسخ به کدام شبهه در معاد است؟
 (۱) انکار معاد جسمانی
 (۲) امتناع اعاده معدوم
 (۳) انکار خلق عالمی دیگر
 (۴) شبهه آکل و مأکول
- ۲۴۷- تعریف «عوض»، کدام است؟
 (۱) نفع
 (۲) نفع با استحقاق
 (۳) نفع با تعظیم و اجلال
 (۴) منفعت با استحقاق بدون تعظیم و اجلال
- ۲۴۸- دیدگاه ابن نوبخت در مورد اینکه آیا خداوند می تواند لذت ببرد، چیست؟
 (۱) بلی، ولی به معنای «ادراک لذت عبد» و اطلاق این معنا بر خدا، نیازمند اذن شرعی نیست.
 (۲) بلی، ولی به معنای «ادراک ملائم» و اطلاق این معنا بر خدا، نیازمند اذن شرعی است.
 (۳) خیر، چون لذت، تابع اعتدال مزاج است و فقط اجسام مزاج دارند.
 (۴) خیر، چون مستلزم نقص در ذات خدا است.
- ۲۴۹- این موضوع که «صدور ممکنات از علت، واجب است»، مشروط بر کدام مورد است؟
 (۱) فقط حضور قدرت کافی است.
 (۲) قدرت تامه باشد و مفسده نباشد.
 (۳) قدرت و انگیزه باشد، اما مفسده نباشد.
 (۴) صدور ممکنات از علت، هیچ وقت واجب نمی شود.
- ۲۵۰- نظام در پاسخ به هریک از دو برهان «قطع» و «تناسب» به ترتیب، کدام موارد را مطرح می کند؟
 (۱) طفره - تداخل
 (۲) تداخل - تداخل
 (۳) تداخل - طفره
 (۴) طفره - طفره
- ۲۵۱- طبق نظر حسن بصری (از بزرگان معتزله)، مرتکب گناه کبیره جزء کدام گروه است؟
 (۱) مؤمن
 (۲) فاسق
 (۳) منافق
 (۴) کافر
- ۲۵۲- منظور از بیت زیر، کدام است؟
 «فالعالم الاکبر کان حاویاً کان غداً کلّ له مرائیا»
 (۱) انسان کامل، جامع جمیع کمالات وجودی است.
 (۲) عقل کل، آیینۀ تمام نمای جهان است.
 (۳) آخرت تصویری از همین دنیا است.
 (۴) بدن اخروی با بدن دنیوی عینیت دارد.
- ۲۵۳- وجه اشتراک نظریه متکلمین و ذیمقراطیس در مسئله حقیقت جسم چیست؟
 (۱) انکار صور نوعیه
 (۲) انکار ماده اولی
 (۳) پیوستگی جسم
 (۴) گسستگی جسم

۲۵۴- «امر به معروف و نهی از منکر» از اصول مذهب کدام یک از فرق اسلامی است؟

- (۱) اشاعره (۲) معتزله (۳) ماتریدیه (۴) شیعه

۲۵۵- کدام استدلال، معتبر است؟

- (۱) $\sim P \vdash P \supset (Q \supset (P \wedge R))$
(۲) $P \vdash Q \supset (P \supset (Q \wedge R))$
(۳) $(P \vee \sim Q) \vdash (Q \supset P) \supset P$
(۴) $(P \supset Q) \vdash \sim P \supset (Q \vee R)$

۲۵۶- کدام مورد در منطق گزاره‌ها، قابل اثبات است؟

- (۱) $(P \equiv \sim Q) \supset (P \vee \sim Q)$
(۲) $(P \vee \sim Q) \vdash ((Q \supset P) \vee P)$
(۳) $(P \supset Q) \supset ((\sim Q \vee P) \vee \sim Q)$
(۴) $(Q \vee P) \vdash ((P \wedge Q) \wedge (Q \supset \sim P))$

۲۵۷- کدام یک از استدلال‌های زیر، معتبر است؟

- (۱) $p \equiv (q \equiv r) \vdash (p \equiv q) \equiv r$
(۲) $p \rightarrow (q \equiv r) \vdash (p \rightarrow q) \equiv r$
(۳) $p \vee (q \equiv r) \vdash (p \vee q) \equiv r$
(۴) $p \wedge (q \equiv r) \vdash (p \wedge q) \equiv r$

۲۵۸- کدام یک، از سه فرمول زیر نتیجه نمی‌شود؟

- P
 $\sim Q$
 $(P \wedge R) \rightarrow (Q \vee S)$

- (۱) $R \rightarrow S$
(۲) $(R \vee T) \rightarrow S$
(۳) $(R \wedge T) \rightarrow S$
(۴) $R \rightarrow (S \vee T)$

۲۵۹- چند مورد از فرمول‌های زیر، ممکن‌الصدق هستند؟

- $P \supset ((Q \vee P) \vee R)$
- $(\sim P \wedge \sim Q) \supset ((P \equiv Q) \vee R)$
- $(P \equiv Q) \supset (\sim P \wedge \sim Q)$

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۲۶۰- کدام مورد، راستگو است؟

- (۱) $\sim P \supset ((P \vee Q) \supset (Q \supset \sim P))$
(۲) $(P \vee Q) \supset \sim (\sim P \wedge Q)$
(۳) $P \supset ((Q \supset P) \supset (P \equiv Q))$
(۴) $(P \equiv Q) \supset ((P \wedge Q) \supset \sim Q)$

۲۶۱- ترجمه جمله «هر زیباتر ارزشمندتر است»، متناظر با کدام فرمول است؟ ($x : Pxy$ از y زیباتر است؛ $x : Bxy$ از y ارزشمندتر است.)

- (۱) $\forall x (\forall y (Pxy \wedge (y \neq x \rightarrow Bxy)))$
(۲) $\forall x (\forall y (y \neq x \wedge (Pxy \rightarrow Bxy)))$
(۳) $\forall x (\forall y (Pxy \rightarrow (y \neq x \wedge Bxy)))$
(۴) $\forall x (\forall y (y \neq x \rightarrow (Pxy \rightarrow Bxy)))$

۲۶۲- نتیجه فرض‌های زیر، کدام است؟

- (۱) $\forall x Fx \rightarrow \exists x (Gx \wedge \sim Hx)$
(۲) $\exists x (Fx \leftrightarrow Gx)$
(۳) $\forall x \sim Fx \rightarrow \exists x (\sim Gx \wedge \sim Hx)$
(۴) $\forall x (Gx \rightarrow (Hx \rightarrow Ix))$
(۵) $\exists x Ix \rightarrow \forall x \sim Ix$
(۶) $\forall x Fx \rightarrow \forall x (Gx \wedge \sim Hx)$
(۷) $\forall x \sim Fx \rightarrow \forall x (\sim Gx \wedge \sim Hx)$

۲۶۳- از نظر ابن‌سینا، قضیه «انسان نوع است»، چگونه قضیه‌ای است؟

- (۱) شخصی (۲) طبیعی (۳) کلیه (۴) مهمله

۲۶۴- نقیض قضیه A عکس مستوی ندارد. A صغرای قیاسی در شکل چهارم است. نتیجه این قیاس، چه نوع گزاره‌ای است؟

- (۱) جزئیه (۲) سالبه (۳) موجهه (۴) موجهه جزئیه

۲۶۵- عکس نقیض موافق قضیه A موجهه است. قضیه A می‌تواند نتیجه قیاسی در کدام یک از اشکال زیر باشد؟

- (۱) اول (۲) اول و دوم (۳) سوم و چهارم (۴) هر چهار شکل

۲۶۶- نقض محمول قضیه A می‌تواند صغرای قیاسی در شکل سوم باشد. عکس نقیض موافق A، کدام است؟

- (۱) موجهه کلیه است. (۲) موجهه جزئیه است.

- (۳) سالبه جزئیه است. (۴) لازم‌الصدق نیست.

۲۶۷- از نظر خواجه نصیر، ابن سینا در اشارات، مبحث مغالطات تعریف را
(۱) بدون هیچ سابقه‌ای، ابداع کرده است.

- (۲) عیناً از کتاب سفسطه ارسطو اقتباس کرده است.

- (۳) از روی مواضع حد و رسم در جدل، بازسازی کرده است.

- (۴) عیناً از مباحث ارسطویی تعریف در کتاب برهان اخذ کرده است.

۲۶۸- از نظر خواجه نصیر، فخر رازی دیدگاه خود دربارهٔ مهجوریت دلالت التزامی را در کدام مبحث نقض می‌کند؟

- (۱) در ما یقال فی جواب ما هو. (۲) در تعاریف رسمی و حدود ناقص

- (۳) در قول به اینکه مسئله مستلزم جزئیه است. (۴) در رابطه لزومی مقدمات و نتیجه

۲۶۹- از نظر خواجه نصیر، تقابل مطلقات و موجهات از کدام نوع است؟

- (۱) تقابل ندارند. (۲) تقابل تضاد

- (۳) تقابل تضایف (۴) تقابل عدم و ملکه

۲۷۰- بر پایهٔ تفسیر خواجه نصیر، نظر ابن سینا دربارهٔ رابطه دوام و ضرورت چیست؟

- (۱) در گزاره‌های کلی و جزئی مساوی‌اند.

- (۲) در گزاره‌های کلی و جزئی، دوام اعم از ضرورت است.

- (۳) در گزاره‌های کلی، مساوی‌اند ولی در گزاره‌های جزئی، دوام اعم از ضرورت است.

- (۴) در گزاره‌های جزئی، مساوی‌اند ولی در گزاره‌های کلی، دوام اعم از ضرورت است.

دروس ویژه اهل سنت (فقه - اصول):

۲۷۱- بنا بر رأی مشهور شافعیه، تأثیر ارتداد بر هر یک از اعمال «وضو»، «غسل» و «تیمم» به ترتیب، چگونه است؟

- (۱) ابطال - ابطال - ابطال (۲) ابطال - عدم ابطال - ابطال

- (۳) عدم ابطال - ابطال - ابطال (۴) عدم ابطال - عدم ابطال - ابطال

۲۷۲- شخصی عادل، جهت قبله را به دیگری نشان می‌دهد و او هم به آن جهت، نماز می‌خواند. او پس از نماز متوجه می‌شود که

جهت، درست نبوده است. چه باید کرد؟

- (۱) اعاده یا قضای نماز، لازم است.

- (۲) اگر زود متوجه اشتباه شود، باید اعاده کند و گرنه، ضرورت ندارد.

- (۳) چنانچه فقط یک نماز باشد، اعاده یا قضا فرض است و در غیر این صورت لازم نیست.

- (۴) مطلقاً اعاده یا قضا لازم نیست، چون برای خواندن نماز، دلیل موجه شرعی داشته است.

۲۷۳- خواندن کدام نماز در اوقات منهی‌عنه، کراهت دارد؟

- (۱) جنازه (۲) احرام حج (۳) استسقاء (۴) خسوف و کسوف

۲۷۴- کدام میّت، از حیث احکام فقهی دنیوی، «شهید» محسوب می شود؟

(۱) ظالمانه توسط کفار، کشته شود.

(۲) در حال فرار از جنگ با کفار، کشته شود.

(۳) در راه کسب روزی حلال، در دریا غرق شود.

(۴) در دارالحرب و در حال جاسوسی برای مسلمانان، فوت کند.

۲۷۵- اگر مدیون به صاحب دین بگوید: زکاتِ مالت را به من بده تا دین تو را بپردازم، کدام مورد در خصوص پرداخت مال درست است؟

(۱) به عنوان زکات، درست است ولی مدیون، ملزم نیست به عهدش وفا کند.

(۲) زکات به حساب نمی آید، چون در عبادات، باید نیت خالصاً لله تعالى باشد.

(۳) به عنوان زکات، درست است و مدیون باید دین خویش را بپردازد؛ چون المؤمنون عند شروطهم.

(۴) زکات به حساب می آید و مدیون، ملزم به پرداخت دین است؛ به خاطر حدیث نبوی من غشنا فلیس منا.

۲۷۶- زنی نیت ده روز اعتکاف متوالی کرده است و پس از پنج روز اعتکاف در مسجد، دچار حیض می شود. در این صورت، چه باید بکند؟

(۱) از مسجد خارج شود و مابقی ایام را در منزل معتکف شود، چون رعایت تتابع الزامی است.

(۲) از مسجد خارج شود و پس از پاکی، پنج روز دیگر معتکف شود، چون معذور بوده است.

(۳) از مسجد خارج شده و بعداً اعتکاف را از سر بگیرد، چون تتابع رعایت نشده است.

(۴) برای حفظ تتابع، ضمن رعایت بهداشت مسجد، همان جا اعتکاف را تمام کند.

۲۷۷- تحلل اول در حج با انجام دو عمل از میان کدام اعمال زیر، محقق می شود؟

(۱) سعی - قربانی - حلق یا تقصیر

(۲) سعی - طواف افاضه - قربانی

(۳) رمی جمره عقبه - حلق یا تقصیر - قربانی

(۴) رمی جمره عقبه - حلق یا تقصیر - طواف افاضه

۲۷۸- کدام مورد در خصوص «خیار شرط» درست است؟

(۱) تعیین مدت زمان خیار شرط، به توافق عاقدین است؛ مطلقاً

(۲) تعیین مدت خیار شرط، بسته به نوع مبیع و به اختیار عاقدین است.

(۳) مدت آن سه روز است و اشتراط بیش از آن، موجب بطلان عقد است.

(۴) چنانچه بیش از سه روز، حق خیار به شرط گرفته شود، در مازاد بر سه روز، باطل است.

۲۷۹- فردی، عینی را بدون تعیین مدت از کسی به عاریه می گیرد و پس از مدتی فوت می کند، کدام مورد، درست است؟

(۱) اعاره به حال خود باقی است و حق استفاده به ورثه منتقل می شود.

(۲) این اعاره از اصل باطل است، زیرا اعاره باید همانند اجاره، دارای مدت معلوم باشد.

(۳) ورثه مستعیر، حق استفاده از عین مستعاره را نداشته و باید فوراً آن را به معیر برگردانند.

(۴) چنانچه معیر درخواست استرداد عین کند، اعاره تمام شده و در غیر این صورت، ورثه حق استفاده دارند.

۲۸۰- کدام مورد درباره لزوم و جواز عقد رهن، درست است؟

(۱) نسبت به رهن و مرتهن، مطلقاً جایز است.

(۲) نسبت به رهن و مرتهن، مطلقاً لازم است.

(۳) نسبت به رهن، قبل از قبض و نسبت به مرتهن، مطلقاً جایز است.

(۴) قبل از قبض نسبت به رهن و مرتهن، جایز و بعد از آن، نسبت به هر دو لازم است.

۲۸۱- چنانچه مودّع، ادعای ردّ ودیعه کند و مالک انکار نماید، سخن کدام یک پذیرفته می شود؟

- (۱) مودّع، چون ید او، امانی است.
- (۲) مالک، چون اصل، عدم ردّ است.
- (۳) اگر زمان عقد ودیعه، باقی باشد، سخن مودّع ملاک است وگرنه سخن مالک.
- (۴) چنانچه مدت عقد ودیعه تمام شده باشد، ملاک، سخن مالک است وگرنه حق با مودّع است.

۲۸۲- ضمانت کدام مورد، درست نیست؟

- (۱) قذف، چون حق الله است.
- (۲) حد سرقت، چون حد است.
- (۳) قصاص، چون قابلیت تبرع ندارد.
- (۴) منافع، چون نه وجود خارجی دارد و نه عینیت.

۲۸۳- مطابق رأی درست، در کدام مورد، وکالت فسخ نمی شود؟

- (۱) وکیل بیهوش شود.
 - (۲) موکل فوت کند.
 - (۳) موکل دچار جنون شود.
 - (۴) موکل مالی را که به وکیل سپرده تا بفروشد، به اجاره دهد.
- ۲۸۴- شخصی حصّه مشاعی یکی از شرکا را خریده و قبل از اخذ به شفعه آن را فروخته است. کدام مورد در خصوص صحت

بیع و حق اخذ به شفعه از سوی شفیع، درست است؟

- (۱) بیع دوم درست است و حق شفیع در اخذ به شفعه، ساقط شده است.
- (۲) بیع دوم باطل است و شفیع در بیع اول می تواند اخذ به شفعه کند.
- (۳) بیع دوم درست است و شفیع بین اخذ به شفعه در بیع اول و دوم، مخیر است.
- (۴) بیع دوم درست است و شفیع می تواند آن را نقض و با بیع اول، اخذ به شفعه کند.

۲۸۵- فردی، مالی را وقف میتی می کند. حکم این وقف چیست؟

- (۱) وقف درست است و به ورثه میت می رسد.
- (۲) در صورت مدیون بودن میت، وقف، درست و الا باطل است.
- (۳) وقف درست است و صرف کفن و دفن میت می شود.
- (۴) وقف باطل است. چون میت، فاقد اهلیت استحقاق است.

۲۸۶- کدام وصیت، باطل است؟

- (۱) اوصیت لابنک الذی یولد بعد زواجک
- (۲) اوصیت بما ستثمر هذه الأشجار
- (۳) اوصیت بهذا الطیر الذی فی الهواء
- (۴) اوصیت بحمل هذه الدابة

۲۸۷- اولاد ام، توسط کدام یک، حجب نمی شوند؟

- (۱) ام
- (۲) بنت ابن
- (۳) جد پدری
- (۴) ابن ابن ابن

۲۸۸- در کدام صورت، کل مهر برای زوجه مستقر می شود؟

- (۱) مطلق نزدیکی یا صرفاً مرگ زوج
- (۲) مطلق نزدیکی یا مرگ یکی از زوجین
- (۳) نزدیکی حلال یا مرگ یکی از زوجین
- (۴) نزدیکی حلال یا خلوت درست شرعی

۲۸۹- هرگاه عوض خلع، مجهول باشد، حکم خلع و عوض آن چیست؟

- (۱) خلع، صحیح و عوض آن، مهرالمثل است.
- (۲) خلع، صحیح و عوض آن، مهرالمسمی است.
- (۳) خلع، باطل است و طلاقى واقع نمی شود.
- (۴) خلع، باطل است و طلاق، رجعی است.

۲۹۰- زوج، زوجه ناشزه را طلاق می دهد. کدام مورد درباره زوجه، درست است؟

- (۱) تنها حق نفقه دارد.
- (۲) تنها حق سکنی دارد.
- (۳) حق سکنی و نفقه، هر دو به او تعلق می گیرد.
- (۴) هیچ یک از حق سکنی و نفقه به او تعلق نمی گیرد.

۲۹۱- نذر بر مباحاتی که مورد تشویق و ترغیب شرع نیست، چه حکمی دارد؟

- (۱) نفیاً و اثباتاً منعقد نمی‌شود؛ زیرا در مباحات قربت وجود ندارد.
 - (۲) چنانچه نذر بر انجام مباح باشد، منعقد می‌شود، ولی اگر بر ترک باشد، خیر
 - (۳) نفیاً منعقد می‌شود، ولی اثباتاً خیر، زیرا اهتمام شارع بر ترک، بیش از فعل است.
 - (۴) هم نفیاً منعقد می‌شود و هم اثباتاً، زیرا در فعل یا ترک مباح، معصیت وجود ندارد.
- ۲۹۲- مدعی در جریان محاکمه، از قاضی می‌خواهد که مدعی‌علیه را سوگند دهد و مدعی‌علیه قبل از درخواست قاضی، قسم می‌خورد؛ در این خصوص، کدام مورد، درست است؟

- (۱) قسم، اعتبار ندارد، زیرا به درخواست قاضی نبوده است.
 - (۲) قسم، ارزشی ندارد و حق مدعی‌علیه در قسم، ساقط است.
 - (۳) قسم، بی اعتبار است و حق مدعی در قسم دادن، ساقط است.
 - (۴) قسم، معتبر است چون قسم دادن، حق مدعی است و او درخواست کرده است.
- ۲۹۳- قاتل، مدعی است که روز وقوع قتل، بچه بوده است. در خصوص این ادعا، کدام مورد درست است؟

- (۱) چنانچه قاتل، عهده باشد، ادعا مردود و گر نه مقبول است.
 - (۲) مطلقاً پذیرفته نمی‌شود، چون ضرری را از خود دفع می‌کند.
 - (۳) چنانچه قاتل، خطا یا تعدد ادعا مقبول است، زیرا دیه بر عهده عاقله است.
 - (۴) ادعایش مورد قبول واقع می‌شود، مشروط به آنکه ادعای او محتمل الصدق باشد.
- ۲۹۴- حد زانی غیرمحصن چیست؟

- (۱) شلاق و تبعید با لزوم رعایت تقدم تغریب بر جلد
 - (۲) شلاق و تبعید با لزوم رعایت تقدم تغریب بر جلد
 - (۳) شلاق و تبعید بدون لزوم رعایت تقدم یکی بر دیگری (۴) فقط شلاق؛ چون تبعید، تعزیر است.
- ۲۹۵- فردی اقرار به سرقت مستوجب حد می‌کند و قاضی، حکم به اجرای حد می‌کند. در حین اجرای حد، سارق از اقرارش رجوع می‌کند. کدام مورد، درست است؟

- (۱) رجوع او نه در زمینه حد مؤثر است و نه مال، زیرا در اجرای حد، قرینه‌ای بر کذب رجوع از اقرار است.
- (۲) رجوع او هم در زمینه مال و هم درباره حد پذیرفته می‌شود، به دلیل قاعده درء.
- (۳) چون حکم، صادر شده و در حال اجراست تا پایان ادامه می‌یابد.
- (۴) اجرای حد بلافاصله متوقف می‌شود، ولی رد مال بر او لازم است.

۲۹۶- کدام مورد درباره «قرائت شاذ»، درست نیست؟

- (۱) در حکم اخبار آحاد بوده و واجد حجیت است.
- (۲) خواندن آن به عنوان قرائت قرآن، حرام است.
- (۳) نفی متواتر بودن قرائت شاذ، موجب عدم احتجاج بدان است.
- (۴) قرائت شاذ، موجب بطلان نماز می‌گردد، هر چند دارای سند صحیح باشد.

۲۹۷- اگر ترک یک امر حرام، جز با ترک امری جایز، میسر نباشد، حکم ترک آن امر جایز چیست؟

- (۱) اولی (۲) واجب (۳) مستحب (۴) سنت مؤکد

۲۹۸- در بحث احکام تکلیفی براساس رأی اصح، کدام عبارت درست است؟

- (۱) مندوب و مستحب هم معنی‌اند و هریک از تطوع و سنت معانی دیگری دارند.
- (۲) مندوب و مستحب و سنت هم معنی‌اند، ولی مفهوم تطوع با آنها فرق دارد.
- (۳) مندوب و تطوع یک مفهوم دارند و مستحب و سنت نیز هم معنی هستند.
- (۴) مندوب و مستحب و تطوع و سنت، به یک معنی هستند.

۲۹۹- نظر اشاعره درباره «امر به یکی از اشیاء به صورت مبهم» و «نهی از یکی از اشیاء به صورت مبهم» به ترتیب چیست؟

- (۱) جایز - جایز (۲) جایز - ناجایز (۳) ناجایز - جایز (۴) ناجایز - ناجایز

۳۰۰- صیغه نهی در آیه شریفه «و لا تمدن عینیک إلی ما متعنا به...»، در کدام معنی به کار رفته است؟

- (۱) ارشاد (۲) حرمت (۳) تقلیل (۴) کراهت

۳۰۱- تکلیف کسی که از یک مورد از چند چیز به طور مبهم نهی شود، چیست؟

- (۱) باید از شدیدترین آنها احتراز نماید. (۲) در انتخاب منهی عنه، مخیر است.
(۳) احتیاطاً باید از همه اجتناب کند. (۴) رفعاً للخرج از آسان ترین آنها پرهیز کند.

۳۰۲- در عبارت «ما فی الدار من رجل»، کدام مورد درباره «من» درست است؟

- (۱) الفصل (۲) التبعیض (۳) التبیین (۴) تنصیص العموم

۳۰۳- کدام مورد مخصّص عام محسوب نمی شود؟

- (۱) قیاس (۲) مذهب راوی (۳) مفهوم مخالفه (۴) مفهوم موافقه

۳۰۴- کدام مورد، درباره استثناء، درست است؟

- (۱) استثناء از نفی، مفید اثبات و از اثبات، مفید نفی است.
(۲) استثناء از اثبات، مفید نفی است و عکس آن چنین نیست.
(۳) استثناء از نفی، مفید اثبات است و عکس آن چنین نیست.
(۴) نه استثناء از نفی، مفید اثبات است و نه استثناء از اثبات، مفید نفی.

۳۰۵- مطابق رأی صحیح، کدام مورد درباره تأویل، درست است؟

- (۱) تأویل در اصول عقاید و فروع فقهی، هر دو جایز است.
(۲) تأویل در اصول عقاید، موجب تفسیق و تکفیر مؤول می شود.
(۳) تأویل در فروع فقهی، جایز است ولی در اصول عقاید، جایز نیست.
(۴) در عدم جواز تأویل در اصول عقاید، اختلافی بین علما وجود ندارد.

۳۰۶- تعریف زیر بر کدام گزینه، صادق است؟

«ردّ لفظ إلی آخر لمناسبة بینهما فی المعنی و الحروف الأصلية»

- (۱) اشتقاق (۲) تأویل (۳) تفسیر (۴) مجاز

۳۰۷- مطابق قول اصح شافعیه، کدام مورد، مجمل است؟

- (۱) «امسحوا برؤوسکم» (۲) رفع عن أمتی الخطأ و النسیان
(۳) «أو یعفوا الذی بیده عقدة النکاح» (۴) «السارق و السارقة فاقطعوا أیدیهم»

۳۰۸- «لام جاره وارده بر یكون» در آیه شریفه «فالتقطه آل فرعون لیكون لهم عدواً و حزناً»، در کدام معنی استعمال شده است؟

- (۱) اختصاص (۲) فی (۳) عند (۴) صیوروت

۳۰۹- در صورت تعارض قول و فعل پیامبر(ص)، وقتی قول، خاص مکلفان بوده و دلالت بر تکرار داشته باشد، اگر تقدم و تأخر قول و فعل مشخص نباشد، تعارض موجود چگونه حل می شود؟

- (۱) توقف می شود. (۲) فعل مقدم می گردد.
(۳) قول مقدم می گردد. (۴) به اصول کلی و قواعد عام رجوع می شود.

۳۱۰- مراد از «علو اسناد» به عنوان یکی از مرجحات حدیثی چیست؟

- (۱) عدم انقطاع سند (۲) عدالت تام راویان سند
(۳) ضبط تام راویان سند (۴) قلت تعداد راویان در سند

- ۳۱۱- کدام مورد درباره «اجماع منقول»، درست است؟
 (۱) حجت است، مطلقاً.
 (۲) حجت نیست، مطلقاً.
 (۳) در فقه معاملات، حجت است.
 (۴) در فقه عبادات و عقوبات، حجت نیست.
- ۳۱۲- شافعیه معتقدند که در عدم ثبوت کفاره، نمی توان قتل عمد را بر ارتداد، قیاس کرد. مستند این حکم چیست؟
 (۱) کسر
 (۲) عدم تأثیر
 (۳) فساد الوضع
 (۴) فساد الاعتبار
- ۳۱۳- عبارت «ما جمع فیه بملازمها فآثرها فحکمها»، تعریف کدام اصطلاح است؟
 (۱) القیاس الجلی
 (۲) القیاس الخفی
 (۳) قیاس العلة
 (۴) قیاس الدلالة
- ۳۱۴- کدام مورد، دیدگاه جمهور را درباره «حجّیت قیاس» به درستی بیان می کند؟
 (۱) حجّیت قیاس همواره ظنی است.
 (۲) حجّیت قیاس مطلقاً قطعی است.
 (۳) اگر مستند قیاس، قطعی باشد حجّیت آن، قطعی و گرنه ظنی است.
 (۴) اگر قیاس، منصوص العله باشد حجّیت آن، قطعی و گرنه ظنی است.
- ۳۱۵- عبارت «مقارنة الحكم للوصف من غير مناسبة» تعریف کدام اصطلاح اصولی است؟
 (۱) طرد
 (۲) قلب
 (۳) نقض
 (۴) الغاء فارق
- ۳۱۶- تعریف «دلیل لیس بنص و لا اجماع و لا قیاس» بر کدام مورد صادق است؟
 (۱) العرف
 (۲) الاستصلاح
 (۳) الاستدلال
 (۴) الاستحسان
- ۳۱۷- شافعیه، دیه ذمی را ثلث دیه مسلمان می دانند. مستند اصولی این حکم چیست؟
 (۱) الاستقراء
 (۲) الأخذ بأقل ما قبل
 (۳) المصالح المرسله
 (۴) المناسب الملائم
- ۳۱۸- رأی صحیح در مورد «حجّیت الهام غیر معصوم» به عنوان یکی از ادله استنباط حکم، کدام است؟
 (۱) مطلقاً حجّیت ندارد.
 (۲) فقط در حق خودش حجّیت دارد.
 (۳) در حق خودش و پیروانش، حجّت است.
 (۴) فقط زمانی حجّت است که با ادله دیگر، معارض نباشد.
- ۳۱۹- در تعارض «حقیقت مرجوح» با «مجاز راجح»، چه باید کرد؟
 (۱) ملاک عمل، مجاز راجح است.
 (۲) ملاک عمل، حقیقت مرجوح است.
 (۳) به دلیل عدم وجود مرجح، حکم به تساوی می شود.
 (۴) چنانچه تعارض بین آیه و حدیث باشد، آیه مقدم است.
- ۳۲۰- فرد عامی، حکم مسئله ای واحد را از دو مجتهد که از نظر علم و ورع مثل هم هستند، می پرسد و دو پاسخ متناقض می شنود، از نظر امام الحرمین جوینی، کدام مورد به صواب نزدیک تر است؟
 (۱) از رأی شدیدتر تبعیت کند، زیرا به احتیاط نزدیک تر است.
 (۲) از رأی خفیفتر تبعیت کند، زیرا با اصل رفع حرج تناسب دارد.
 (۳) در انتخاب مخیر است، زیرا یکی بر دیگری، مزیتی قابل ترجیح ندارد.
 (۴) از رأیی که با آن آرام می گیرد، تبعیت کند، زیرا الإثم ما حاک فی صدرک.